

AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för socialt arbete och psykologi

"Det här är något helt nytt, jag är en direktlänk"

En kvalitativ intervjustudie om områdespolisers syn på att
arbeta nära medborgaren

Nina Contreras och Tove Norling

2018

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Kriminologi
Kandidatprogram i utredningskriminologi
Handledare: Erik Häggström
Examinator: My Lilja

Abstract

"This is something new, I'm your way in"

The aim of the study was to describe the views of community police officers¹ towards working close to the citizen and if the views differed between community police officers in a metropolitan area and in a rural region, and if so, how they differed. Through semi structured interviews with six community police officers, three from each region, we found that all interviewees had difficulty defining what it meant to be close to the citizen. They also had difficulty distinguishing what was preventive and reactive in their work. A clear difference between the viewpoints of the work was that interviewees in the metropolitan area focused on the individuals while the interviewees in the rural areas focused on the local society. These were frequent differences throughout the result. The work of the community police officers was associated with a variety of challenges and opportunities, but all interviewees were pleased to work towards getting closer to the citizen and becoming more preventive.

Keywords: community police officer, view, community policing, interviews

¹ There is no established English translation of the Swedish concept of "Områdespolis" that covers the same conditions and job description. Therefore, the term "Community Police officer" will be used instead, even though it does not match completely.

Sammanfattning

Syftet med studien var att beskriva områdespolisens syn på att arbeta nära medborgaren samt om och i så fall hur synen på arbetet skiljde sig mellan områdespoliser i en storstadsregion och en glesbygdsregion. Genom semistrukturerade intervjuer med sex områdespoliser, tre från vardera region, fann vi att samtliga intervjudeltagare hade svårt att definiera vad det innebar att arbeta nära medborgaren. De hade även svårt att urskilja vad som var brottsförebyggande och reaktivt i arbetet. En tydlig skillnad mellan områdespolisernas syn på arbetet var att de intervjuade i storstaden fokuserade på individen medan de i glesbygden fokuserade på det lokala samhället. Detta var återkommande skillnader genom hela resultatet. Områdespolisernas arbete förknippades med flera olika utmaningar och möjligheter men samtliga intervjudeltagare såg positivt på att arbeta mot att komma närmare medborgaren och att bli mer brottsförebyggande.

Nyckelord: områdespolis, syn, nära medborgaren, intervjuer

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till de områdespoliser som deltagit i intervjuerna. Tack för att ni så generöst delat med er av era erfarenheter och tankar. Tillsammans med er har vi skapat den här uppsatsen.

Ett stort tack också till vår handledare Erik Häggström som under hela arbetet uppmuntrat, engagerat sig och kommit med ovärderliga råd och synpunkter.

Vi har varit två författare till denna uppsats och ansvarar därmed gemensamt för innehållet som helhet.

Tove och Nina

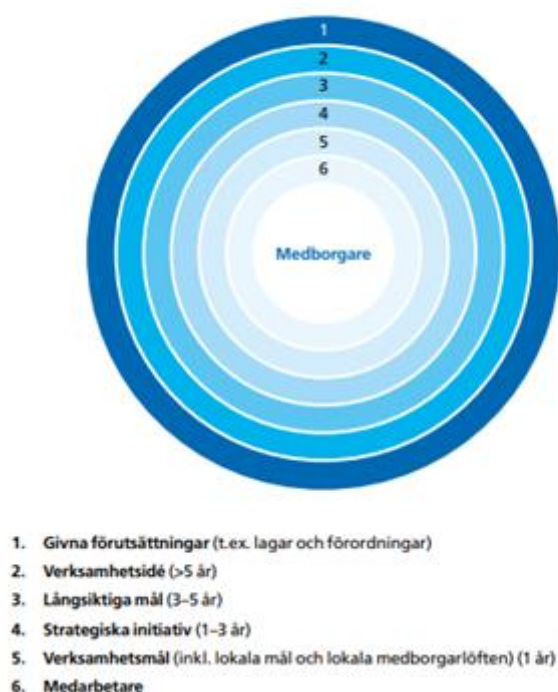
Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställningar	3
1.2 Centrala begrepp.....	3
1.3 Disposition.....	4
2. Tidigare forskning	5
2.1 Tillvägagångssätt vid litteratursökning	5
2.2 Synen på community policing före och efter implementering	6
2.3 Synen på implementering av community policing	8
2.4 Synen på community policing som en metod för ett enat samhälle	9
2.5 Synen på community policing i storstad och landsbygd	10
3. Teoretiska utgångspunkter	12
3.1 Teori om polisens legitimitet.....	12
3.2 Social Desorganisation	14
4. Metod	15
4.1 Val av metod.....	15
4.2 Vetenskapsteoretisk utgångspunkt	16
4.3 Urval	17
4.4 Tillvägagångssätt	18
4.5 Arbetsgång vid bearbetning och analys.....	20
4.6 Validitet och reliabilitet	21
4.7 Etiska ställningstaganden	22
5. Resultat och analys	24
5.1 Nära medborgaren - ett diffust begrepp.....	24
5.2 Ett brottsförebyggande syfte, men “allt hänger ihop”	28
5.3 Utmaningarna	31
5.4 Funktionen områdespolis - en ny möjlighet att komma nära	36
6. Diskussion	40
6.1 Resultatdiskussion	40
6.2 Metoddiskussion.....	44
6.3 Förslag till fortsatt forskning	45
Litteraturförteckning	47
Bilagor	50
Bilaga 1. Uppdragsbeskrivning för områdespolis	50
Bilaga 2. Informations- och samtyckesbrev	52
Bilaga 3. Intervjuguide	53

1. Inledning

År 2015 genomförde svensk polis en stor omorganisation till en sammanhållen myndighet (Polisen, 2017a, s. 15). Då Polisen tidigare var uppdelad i 21 olika myndigheter fanns ingen gemensam verksamhetsplan och i samband med omorganisationen togs en ny övergripande verksamhetsidé och styrmodell fram med tydligt fokus på medborgaren (se figur 1). Den nya verksamhetsidén lyder; *Närmare medborgarna, mer tillgängliga och tillsammans leder vi det brottbekämpande arbetet för trygghet, rättssäkerhet och demokrati* (Polisen, 2017a, s. 7).

Styrmodell

Figur 1. Styrmodell (Polisen, 2017)

Styrmodellen visar hur, utöver verksamhetsidén, även långsiktiga mål, strategiska initiativ, verksamhetsmål samt medarbetare alla sätter medborgaren i centrum (Polisen, 2017a, s. 7). De långsiktiga målen sträcker sig över en 3-5 årsperiod och är mer övergripande medan de strategiska initiativen är mer specifika och sträcker sig mellan 1 till 3 år. I de strategiska initiativ som finns presenterade för åren 2017-2018 finns utöver verksamhetsidén och styrmodellen ett ytterligare inriktat fokus på att komma närmare lokalsamhället och medborgaren (Polisen, 2017b, s. 9-11). Det strategiska initiativet *Trygghet i lokalsamhället* ska prioritera åtgärder kopplat till att styra arbetet närmare medborgarna bland annat genom

medborgardialoger, lokal samverkan och medborgarlöften vilka ska göra medborgarna till medaktörer i det brottsförebyggande arbetet. Dessa arbetssätt ska öka förtroendet för polisen samt föra polisen närmare medborgarna och lokalsamhället genom att ha tydliga kanaler för dialog med medborgare och olika samhällsaktörer samt driva det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet tillsammans med dessa. En annan åtgärd som prioriteras inom initiativet är det enskilda mötet med medborgaren som Polisen menar måste fortsätta utvecklas till nya metoder och plattformar för att möta medborgarnas behov (ibid.).

I samband med omorganiseringen tillsattes även nya polisiära funktioner i syfte att föra Polisen närmare medborgarna och förankra verksamheten lokalt (Skr. 2016/17:126, s. 17). Kommunpoliserna ska strategiskt samordna och samverka med kommunen och det övriga lokalsamhället för ett kontinuerligt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete (ibid.). Områdespolisernas uppgift är av mer operativ karaktär men med samma brottsförebyggande och trygghetsskapande syfte (se uppdragsbeskrivning i bilaga 1). Dessa poliser har en direkt kontakt med lokalsamhället och ska besitta god kännedom om området de arbetar i för att på så vis vara "kända" av invånarna. De deltar även i olika utsträckning i den vanliga ingripandeverksamheten men deras huvuduppdrag är att verka förtroende- och kontaktskapande.

Det är således tydligt att Polisens fokus på att vara nära medborgaren genomsyrar hela myndigheten. Många åtgärder som syftar till att arbeta nära medborgarna utförs av områdespoliserna vilket innebär att de besitter värdefulla erfarenheter och upplevelser av det operativa arbetet kopplat till verksamhetsidén och de strategiska initiativen. Arbetet med att vara nära medborgaren kan vidare skilja sig mellan olika delar av landet då geografi, demografi och uppdrag varierar. Exempelvis varierar den geografiska storleken på lokalpolisområden stort. Vissa lokalpolisområden innehåller även så kallade särskilt prioriterade områden vilka omfattar en annan problembild än i resten av landet (Polisen, 2017b, s. 10). Detta innebär att områdespoliserna sannolikt möter olika typer av utmaningar respektive möjligheter och har därför också olika syn på arbetet och vad det innebär att vara nära medborgaren.

Trots att strategin att arbeta nära medborgarna och lokalsamhället samt att involvera dessa i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet är en relativt ny strategi inom svensk polis har den utvecklats internationellt i många år under benämningen *community policing* (BRÅ, 2016). Hur väl *community policing* implementeras beror dock på de poliser som arbetar med strategin och deras syn på strategin påverkar deras arbete (Lurigio & Skogan,

1994, s. 315). Trots denna viktiga förutsättning fokuserar polisledningar istället ofta på effekter av community policing istället för på vad som påverkar dessa effekter (Lord & Friday, 2008, s. 220). Mot bakgrund av detta har vi i denna studie valt att studera hur poliser med en särskild funktion inom strategin ser på arbetet. Med tanke på de stora skillnaderna mellan olika områden i landet vill vi även studera om och i så fall hur synen på arbetet skiljer sig åt mellan olika typer av regioner.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att beskriva områdespolisers syn på att arbeta nära medborgaren. Studien syftar även till att jämföra likheter och skillnader i synen hos områdespoliser i storstad och glesbygd.

För att uppfylla studiens syfte har följande frågeställningar formulerats:

- Hur definierar och beskriver områdespoliser uppdraget att vara nära medborgaren?
- Hur ser områdespoliser på att vara nära medborgaren kopplat till preventivt respektive reaktivt arbete?
- Vilka utmaningar och möjligheter möter områdespoliser i arbetet med att vara nära medborgaren?

1.2 Centrala begrepp

Nära medborgaren

Den nya omorganisationen och verksamhetsidén att vara nära medborgaren har många gemensamma drag med den polisiära strategin community policing (även kallat community oriented policing och community engagement in policing). Detta är en strategi som den nya polisorganisationen strävar efter att implementera genom att exempelvis införa medborgarlöften (se bl. a. Polisen, 2016a, s. 15 och Polisen, 2016b, s. 25). Även BRÅ (2016) kopplar till exempel metoden medborgarlöften till community policing. Utöver medborgarlöften är även ett utökat beslutsfattande till lokalpolisområdena, och en större del av resurserna knutna till dessa, åtgärder som ligger i tydlig linje med grundtankarna för community policing. Begreppen kommer därför att användas synonymt i studien. Polisen namnger dock inte den nya styrmodellen community policing utan att arbeta nära medborgaren och därför har syftet, frågeställningar och intervjufrågor utgått från Polisens egna benämning. För att kunna söka efter teorier och tidigare forskning som kan kopplas till

arbetsstrategin har begreppet community policing istället använts då det är en internationellt vedertagen benämning på strategin.

Community Policing

Community policing är svårt att tydligt definiera då många olika arbetsmetoder ryms under begreppet (Skogan, 2006, s. 5). Community policing kan dock förstås som en strategi vilken har sin grund i decentralisering, samverkan och problemlösning. Det är således en mer brottsförebyggande strategi än traditionellt reaktivt polisarbete. Community policing öppnar för mer inflytande av lokala medborgare och poliser i arbetet med att prioritera problemområden och anpassa åtgärder för att komma till rätta med dessa (ibid.). Att bjuda in allmänheten i polisens verksamhet innebär att många problem som inte är polisiära kommer att lyftas av medborgarna, exempelvis dålig gatubelysning och osäkra vägsträckor (Skogan, 2006, s. 8). Enligt community policing är det mycket viktigt att polisen även hör samman dessa problem för att inte tappa förtroende. Det är dock i samverkan som dessa ärenden kan överlämnas till de ansvariga aktörerna. Dessa problem påverkar tryggheten och rädslan för brott vilket inom strategin är viktigt att uppmärksamma och prioritera (ibid.). Denna arbetsgång kan tydligt kopplas till de lokala medborgarlöften och samverkansavtalen som polisen och kommunen tillsammans med andra aktörer arbetar med i enlighet med den nya verksamhetsidé och styrmodellen (Polisen, 2017b, s. 10). Strategins fyra grunder kan sammanfattas på följande sätt (BRÅ, 2011, s. 41):

- Decentralisering av polisens organisation, vilket innebär att de lokala poliserna själva kan styra sitt arbete utifrån allmänhetens krav och önskemål.
- Engagerade medborgare som har kanaler där de kan nå fram till polisen och föra fram sina problem och synpunkter.
- Polisen prioriterar ett förebyggande och problemlösande arbete tillsammans med andra lokala aktörer i området före det reaktiva arbetssättet. Fokus ligger på de bakomliggande orsakerna till brottsligheten.
- Lokal polis som verkar för att öka livskvaliteten i området, vilket innebär fler åtaganden än de strikt polisiära.

1.3 Disposition

Inledande avsnitt har behandlat ämnets bakgrund, syfte och frågeställningar samt redogjort för centrala begrepp. Avsnitt två avhandlar tidigare forskning och hur litteratursökningen har

genomförts. I avsnitt tre presenteras de teorier, dvs. social desorganisation och teorin om polisens legitimitet, som kopplas till studien. Det fjärde avsnittet behandlar valet av en kvalitativ metod genom semistrukturerade intervjuer, vetenskapsteoretisk utgångspunkt, urval, tillvägagångssätt samt arbetsgång vid bearbetning och analys av datamaterialet. Avsnittet redogör även för hur uppsatsen svarar mot kraven på validitet, reliabilitet och forskningsetik. Resultat och analys presenteras under avsnitt fem och har delats upp i fyra olika teman. Dessa teman innehåller citat för att exemplifiera intervjudeltagarnas utsagor. Resultatet ställs mot tidigare forskning och de valda teorierna. Slutligen presenteras studiens huvudsakliga resultat under avsnitt sex där resultaten också diskuteras vidare kopplat till tidigare forskning och teori. Avsnittet innehåller även en diskussion kring studiens metod samt förslag på fortsatt forskning.

2. Tidigare forskning

2.1 Tillvägagångssätt vid litteratursökning

Den första delen av litteratursökningen genomfördes med hjälp av databasen Discovery vilken är en samsöktjänst som omfattar sökning i flera olika databaser samtidigt. Detta är en sökmetod som är lämplig när litteratur om ett specifikt ämne eftersöks (Rienecker & Stray Jørgensen, 2014, s.138). Sökningen avgränsades till att omfatta endast artiklar som var maximalt tio år gamla. Då samhällen och brottslighet ständigt förändras var det av vikt att den tidigare forskningen grundade sig i en så modern kontext som möjligt. Sökningen omfattade vidare endast artiklar som var peer reviewed, fanns tillgängliga i fulltext och på svenska eller engelska. Som ovan nämnt har "community policing" använts istället för "nära medborgaren" i litteratursökningen då det är en internationellt vedertagen benämning på strategin.

Sökorden som användes var "police AND experience" vilka gav 8619 träffar, "police AND experience AND community" vilka gav 1809 träffar, "community policing AND experience" vilka gav 601 träffar samt "community policing AND attitude" vilka gav 463 träffar. De första 100 titlarna i varje sökning lästes igenom och därefter ett varierande antal abstract i respektive sökning som av titlarna bedömdes intressanta för syfte och frågeställningar. Denna litteratursökning resulterade i att två artiklar valdes ut, Lord och Friday (2008) samt Uluturk, Guler och Karakaya (2017). Artiklar som var för övergripande, exempelvis Ivan, Jianhong och Ashley (2016) vilken avhandlar attityder kring både community policing och polisrollen samt polisarbetet generellt valdes bort. Även artiklar som behandlade specifika ämnen och

händelser i samband med community policing valdes bort, exempelvis Harpaz och Herzog (2013) samt Wooden och Rogers (2014).

För att utöka studien med ytterligare relevant forskning genomfördes en kedjesökning utifrån de två tidigare valda artiklarna. Kedjesökning innebär att den ena litteraturen innehåller referenser som leder till den andra osv. (Rienecker & Stray Jørgensen, 2014, s. 138). Flera av artiklarna i denna sökning klarade inte det ursprungliga sökkriteriet att de skulle vara max tio år gamla. Många artiklar presenterade även studier som var utförda i USA med liknande metoder som studien av Lord och Friday och gav liknande resultat (se exempelvis Lurigio och Skogan (1994) samt Rosenbaum, Yeh och Wilkinson (1994)). Två artiklar från kedjesökningen har däremot inkluderats i studien. Glaser och Denhardts (2010) studie omfattar andra aspekter av synen på community policing än de två tidigare och inkluderades för att ge bredd till den litterära bakgrunden. O'sheas (1999) studie inkluderades också trots att den enligt sökkriterierna var för gammal. Detta på grund av att den jämför polisens attityder till community policing i storstad och landsbygd vilket är en direkt koppling till syftet med denna studie.

2.2 Synen på community policing före och efter implementering

Lord och Friday (2008, s. 220) har undersökt hur implementering av community-oriented policing (COP) har påverkat polisens upplevelser och attityder till arbetsstrategin och dess olika delar. Studien utgick från tre hypoteser vilka var; (1) Polisens attityd till implementeringen av COP kommer att påverkas positivt av själva implementeringen, (2) Poliserna kommer att uppfatta COP som mer effektivt efter implementeringen, (3) Efter implementeringen kommer polisens uppfattning om COP och dess effektivitet påverkas av deras upplevelse av specifika COP-aktiviteter, den feedback de får samt deras känsla av beredskap/förståelse. Uppfattningen kommer dock inte påverkas av den polisanställdes demografi, antal år i yrket eller utbildningsnivå (Lord & Friday, 2008, s. 224). Studien genomfördes i en mindre stad i North Carolina vars poliskår implementerade COP år 2002. En enkät skickades ut till alla anställda med polisexamen strax innan implementeringen samt tre år efter att den genomförts (ibid.). Även fokusgruppsintervjuer användes för att öka förståelsen för enkätsvaren (Lord & Friday, 2008, s. 231).

Resultatet från enkäterna visade, tvärt emot den första forskningshypotesen, att polisens attityd till implementering blev mer negativ efter implementeringen (Lord & Friday, 2008, s. 229). Detta resultat gick även emot den tidigare forskning som Lord och Friday presenterat och

utgått från i studien. Den andra forskningshypotesen visade sig inte heller stämma då polisernas upplevelse av effektiviteten inte ökade. Den tredje hypotesen bekräftades dock till stor del av enkätresultaten (Lord & Friday, 2008, s. 230). Antal år i yrket och utbildningsnivå påverkade inte uppfattningen av COP och dess effektivitet. Däremot var enskilda arbetsuppgifter, feedback och känsla av beredskap/förståelse faktorer som påverkade polisernas uppfattning. Sannolikheten att poliserna uppfattar COP som effektivt ökar i takt med att de får utbildning och förståelse för strategin (ibid.).

De huvudsakliga resultaten från fokusgrupperna visade att poliserna uppfattade att implementeringen av COP hade inneburit att de blivit mer isolerade till sitt tilldelade område av staden samt att de hade svårt att bibehålla relationer till kollegor i andra stadsdelar (Lord & Friday, 2008, s. 232). Poliserna kände sig inte delaktiga i beslut och menade att de efter implementeringen i högre utsträckning blev delegerade uppdrag, exempelvis kommunmöten osv., från administrativa funktioner. De menade även att dessa uppdrag innebar mindre tid till informella kontakter med medborgare (Lord & Friday, 2008, s. 233). Poliserna upplevde även att projekt initierade i enlighet med COP eller problemorienterat polisarbete sällan kunde fullföljas på grund av brist på resurser. Vissa poliser menade att dessa projekt var ett frieri till allmänheten för att skapa förtroende och att de verkliga problemen prioriterades bort (ibid.).

Sammanfattningsvis menar Lord och Friday (2008, s. 236) att kontexten i vilken COP implementeras är avgörande för hur väl det kommer mottagas av de anställda och hur väl arbetet sedan kommer fortskrida. Särskilt viktigt är förståelse för hur dessa typer av omorganisationer påverkar relationer mellan polis och allmänhet samt relationer inom polisorganisationen och att det administrativa arbetet inom organisationen skapar förutsättningar för en kontinuitet i enlighet med COP (ibid.).

Det finns dock begränsningar i hurvida resultatet från denna studie kan generaliseras. Då samtliga poliser som deltagit i studien arbetar på samma arbetsplats i en mindre stad, kan de därmed inte tala generellt för alla poliser i USA. Eftersom implementeringen av community policing påverkar olika individer och arbetslag på olika sätt är det också svårt att generalisera hur en implementering av COP kommer att mottagas på olika arbetsplatser. Studien omfattar vidare poliser med flertalet olika funktioner vilket gör att studien inte kan jämföras fullt ut med vårans som endast omfattar områdespoliser vilka är insatta och har ett särskilt ansvar för aktiviteter kopplat till arbetsstrategin.

2.3 Synen på implementering av community policing

Uluturk, Guler och Karakaya (2017, s. 1946) har undersökt polisens attityder och syn på implementeringen av COP samt vilka faktorer som påverkar dessa attityder. Författarna har även studerat den historiska utvecklingen av COP i Turkiet som startade år 2006 när strategin implementerades i de 10 största städerna fram till idag då den implementeras nationellt (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1950). För att undersöka polisens attityd till COP och vad som påverkar attityden delades enkäter ut till poliser i tre olika distrikt med varierande geografi, demografi och problembild (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1953-1954).

Resultatet visade att majoriteten av de deltagande poliserna hade positiva attityder och uppfattningar av COP (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1958). Ungefär två tredjedelar menade att relationer och samarbete mellan polis och allmänhet förväntas förbättras med COP såväl som hanteringen av lokala problem. Dessutom menade hälften av poliserna att COP förväntas medföra fler frihetsberövanden, bättre återkoppling till allmänheten, mer effektiv informationsdelning, utökad polisiär kapacitet, minskad brottslighet, mer effektiv resursfördelning samt bättre relationer mellan polis och minoritetsgrupper (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1959). Dock visade resultatet att bara ca 40% förväntade sig en mer balanserad fördelning av poliser och en större diskretion för den enskilda polisen. Majoriteten av de tillfrågade poliserna visade stöd för COP även om många också trodde att COP bara var en ny arbetsmetod som likt många andra kommer och går och att polisen endast bör arbeta med det strikt polisiära (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1960).

De faktorer som visade sig påverka polisens positiva attityder till COP starkast var att sedan tidigare ha känsla för service, bra relationer med lokalsamhället, utbildning inom COP, särskild funktion som COP-polis och delaktighet i beslut (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1962). Även en högre utbildning inom högskola/universitet visade sig påverka attityderna positivt (Uluturk, Guler & Karakaya, 2017, s. 1963). Däremot var andra demografiska faktorer, såsom ålder och antal år i yrket, av mindre betydelse.

Det är viktigt att uppmärksamma att denna studie undersöker synen på community policing utifrån polisens *förväntningar* på arbetsstrategin. Detta är en tvärsnittsstudie som omfattar tre turkiska polisdistrikt som vid en specifik tidpunkt, vilken infaller under den första tiden efter implementeringen, ska ge en bild av polisens attityder och syn på COP. Studien saknar därmed resultat för hur polisens attityder och syn eventuellt förändras över tid. Lik

föregående studie omfattar även denna ett bredare urval av poliser och är således förbunden med samma begränsningar gällande hur resultatet kan jämföras med resultatet av vår studie.

2.4 Synen på community policing som en metod för ett enat samhälle

Glaser och Denhardt (2010, s. 309) har undersökt polisens syn på sig själva, deras kollegor, polisområdet, olika lokala initiativ och organisationer samt på samhället som helhet kopplat till community policing. Studien genomfördes i en stad i västra USA där ca 500 anställda med polisexamen fick svara på frågor om community policing kopplat till process och resultat i en enkät (Glaser & Denhardt, 2010, s. 313).

Resultatet visade att de tillfrågade poliserna uppfattar sig själva som villiga att sätta samhällets bästa framför egna intressen men få trodde att de lokala medborgarna var beredda att göra samma sak (Glaser & Denhardt, 2010, s. 314). Om poliserna uppfattar att varje medborgare sätter sig själv före sitt lokalsamhälle kan det ha en negativ påverkan på arbetssättets möjlighet att skapa gemenskap och samverkan (Glaser & Denhardt, 2010, s. 315). Resultatet visade även att det krävs transparenta beslutsprocesser där besluten både gynnar organisationen och lokalsamhället för att stärka polisernas anknytning till det lokala samhället (Glaser & Denhardt, 2010, s. 316). Vidare var poliserna övervägande positiva till de lokala initiativen och organisationerna och att arbeta för att stärka dem, men resultatet visade på delade åsikter kring om polisen skulle arbeta för att hjälpa till att starta upp nya initiativ (Glaser & Denhardt, 2010, s. 317).

Poliserna ombads även att skatta hur framgångsrikt arbetet med community policing varit inom olika kategorier (Glaser & Denhardt, 2010, s. 319) Poliserna menade att arbetet varit "något framgångsrikt" gällande att skapa ett klimat gynnsamt för samverkan och för ett bra informationsflöde mellan allmänheten och polisen. Vidare visade resultatet att poliserna upplevde att arbetet varit något framgångsrikt gällande att anpassa polisens arbete till det lokala samhället och dess egenskaper samt att minska rädslan för brott hos allmänheten. Av de poliser som var mest positiva till hur arbetet hade skapat förutsättningar för samverkan var också de poliser som upplevde en balans i hur beslut gynnade organisationen och samhället samt de som ansåg att det var viktigt att investera tid och resurser i sociogeografiska områden (Glaser & Denhardt, 2010, s. 320-321).

Sammanfattningsvis menar författarna att kommun och polis bör arbeta för att skapa balans i beslut och att det är viktigt med åtgärder för att bygga både sociogeografiska områden såväl som en känsla av sammanhållning i samhället (Glaser & Denhardt, 2010, s. 323).

Värt att notera är att resultatet av denna studie kan ha påverkats av det för tiden politiska kontexten. Drygt ett år efter att community policing implementerats i staden, vilken studien genomfördes i, valdes en ny borgmästare (Glaser & Denhardt, 2010, s. 313). Den tidigare borgmästaren var drivande och engagerad i olika lokala initiativ och organisationer som utvecklade ett gott samarbete med polisen när community policing implementerades. Den nya borgmästaren försummande dock dessa organisationer vilket ledde till brist på både ledarskap och resurser. Detta kan således ha påverkat synen på arbetsstrategin och dess effektivitet hos de poliser som omfattades av studien då försummelse av dessa organisationer kan påverka effekten av community policing negativt (ibid.).

2.5 Synen på community policing i storstad och landsbygd

O'shea (1999 s. 63) har jämfört polisens attityder, åsikter och syn på community policing mellan två olika regioner, den ena är Chicago och den andra är landsbygden i Alabama, vilka båda hade implementerat strategin community policing. Likt de tidigare studierna användes även i denna studie enkäter som delades ut till anställda med polisexamen i båda regionerna.

Resultatet av denna studie visade att det fanns en skillnad i upplevt utrymme att fatta effektiva beslut, där poliserna i Alabama uppfattade att det hade mer utrymme än de i Chicago (O'shea, 1999, s. 66). Poliserna i Alabama upplevde även i högre utsträckning att de fick feedback från chefer än vad poliserna i Chicago upplevde att de fick. Däremot fanns en tydlig samstämmighet mellan poliserna i de olika regionerna gällande hur de trivdes med sitt arbete, vilket de gjorde i mycket hög utsträckning (O'shea, 1999, s. 67). Poliserna i Chicago var dock mer negativa i sin syn på den egna organisationen och hur den behandlar sin personal än poliserna i Alabama (O'shea, 1999, s. 68). Resultatet visade även en skillnad i hur öppen poliserna i de olika regionerna var för förändring, där poliserna i Chicago var mer negativa än i Alabama (O'shea, 1999, s. 69).

Gällande attityderna till brottsförebyggande och samverkande aktiviteter så var dubbelt så många Alabama-poliser än Chicago-poliser positivt inställda till att arbeta brottsförebyggande och relationsskapande (O'shea, 1999, s. 69). Alabama-poliserna rapporterade även ett högre

involverande av medborgarna i arbetet än vad poliserna i Chicago gjorde (O'shea, 1999, s. 70). Studien visade däremot på ett liknande resultat regionerna emellan på frågor kring information från allmänheten (O'shea, 1999, s. 71). Poliserna från båda regionerna upplevde att de nästan aldrig fick information av medborgarna genom organiserade eller formella kanaler utan att informationen istället oftast grundade sig i polisernas egna observationer. Regionerna liknade även varandra i attityder till att samverka med samhället, där de flesta poliserna var positiva (O'shea, 1999, s. 72-73). Alabama-poliserna var dock något mer positiva än Chicago-poliserna. De uppfattade också ett högre förtroende från allmänheten än sina kollegor i Chicago. Slutligen visade även resultatet att demografiska egenskaper hos poliserna i Alabama påverkade deras syn på community policing i liten utsträckning medan de påverkade poliserna i Chicago något mer.

O'shea (1999, s. 74-76) menar sammanfattningsvis att det fanns stora skillnader mellan de två regionerna men även vissa likheter. Resultatet bekräftar också till viss del uppfattningen om att polisiära strategier inte alltid går att applicera på samma sätt i olika miljöer, exempelvis eftersom att den motsättning som finns mellan polis och allmänhet i storstäder inte existerar på samma sätt på landsbygden (ibid.).

Som ovan nämnt uppfyller studien inte de kriterier som sattes upp för litteratursökningen gällande hur gammal en artikel skulle få vara för att inkluderas. O'sheas studie är publicerad år 1999 och är nästan 20 år gammal och därmed långt över kriteriets gräns på 10 år. Detta innebär att studien kan vara inaktuell och ej jämförbar med modernare studier då samhället och brottsligheten ständigt utvecklas. Även de metoder och aktiviteter som ryms under strategin community policing kan ha förändrats under dessa år vilket även detta kan påverka hur jämförbar denna studie är med vår studie.

De ovan presenterade studierna visar således på blandade resultat gällande attityden och upplevelsen av community policing som en effektiv och framgångsrik polisiär arbetsstrategi. Däremot visar studierna på liknande resultat gällande vilka faktorer som påverkar dessa attityder och upplevelser. Som ovan nämnt omfattar alla de ovan presenterade studierna olika typer av polisanställda och inte endast poliserna med särskilt ansvar för aktiviteter kopplat till community policing som denna studie gör. Gällande polisernas syn på fördelar och effektivitet kopplat till community policing är det även värt att ytterligare förtydliga att den turkiska studien av Uluturk, Guler och Karakaya (2017) endast studerar hur poliserna *förväntade* sig att community policing skulle påverka arbetet.

Såväl verksamhetsidén och styrmodellen med medborgaren i fokus som funktionen områdespolis är relativt nya inom svensk polis. Svensk eller nordisk forskning som behandlar polisernas syn på att arbeta nära medborgarna har under uppsatsens gång inte påträffats. Då alla polisorganisationer ser olika ut och har olika styrmodeller, funktioner och arbetsmetoder kan de internationella studier som valts ut till denna studie inte helt översättas till svensk kontext och ovanstående forskningsfrågor. Skogan (2006, s. 5) menar även att community policing är svårt att definiera och att många olika arbetsmetoder ryms under begreppet. Det innebär därmed att vilka metoder och aktiviteter som ryms under arbetsstrategin i de polisorganisationer som omfattas av studierna även kan variera. Vidare utgörs den tidigare forskningen främst av kvantitativa studier som har undersökt polisens syn och attityd till arbetet genom enkäter. Dessa studier saknar således det djup som kvalitativa studier genererar, vilket vidare talar för relevansen med vår studie. Dessa ovan presenterade faktorer kan alla påverka hur resultaten av dessa studier kan jämföras med vår studie. Den tidigare forskning som har valts ut ger dock en flerdimensionell bild av hur community policing uppfattas av poliser i både USA och Turkiet genom att beskriva både den generella synen på arbetssättet, vilka faktorer som påverkar synen, hur synen förändras efter implementering samt hur synen kan skilja sig åt mellan kontrasterande geografiska och demografiska regioner.

3. Teoretiska utgångspunkter

Studien omfattar ämnen som brottsförebyggande och relationsskapande polisiära strategier samt skillnader och likheter i arbetet med dessa strategier mellan geografiskt och demografiskt olika områden. Därför är kriminologiska teorier om polisens förtroende och legitimitet samt skillnader i brottslighet mellan olika samhällen aktuella utgångspunkter för denna studie.

3.1 Teori om polisens legitimitet

Teorin har utvecklats av Tyler (se bl.a. 1988 och 1990) och innebär att medborgarnas uppfattning om rättssystemets legitimitet och rättvisa kraftigt påverkar människors benägenheten till att lyda lagar och att samarbeta med polisen. Tyler (1988) listar sju kriterier som påverkar medborgarnas uppfattning om huruvida polisen uppfyller det som författaren benämner förfarandemässig rättvisa (procedural justice). Dessa kriterier är ärlighet, polisens ansträngning till att vara rättvis, huruvida polisens beteende överensstämmer med etiska

normer, om möjligheter till företräde ges, kvaliteten på de beslut som fattats, huruvida möjligheter att överklaga beslut finns och huruvida polisens beteende visar partiskhet. Enligt Tylers teori är det viktigt för människor att polisen i sina beslut och sitt agerande är ärliga, opartiska och rättvisa och att det finns möjligheter att yttra sina åsikter samt att polisen tar hänsyn till dessa åsikter. Vidare är det viktigt för människor att polisen i sin yrkesutövning är artig samt visar respekt för både människors rättigheter men även för dem som personer. Tyler menar att om dessa kriterier uppfylls då polisen utövar sin auktoritet, kommer allmänhetens förtroende för polisen öka och vidare medborgarnas vilja att samarbeta med myndigheten (ibid.).

Tyler har tillsammans med Fagan (2008, s. 239) delat upp begreppet legitimitet i två kategorier. Den ena är "procedural justice" som översatt på svenska benämns *förfarandemässig rättvisa* vilket syftar på om rättsprocessen är rättvis, korrekt och lagenlig. Hit hör även normativa aspekter såsom respekt, artighet, opartiskhet etc. Den andra kategorin är "distributive justice", *fördelningsmässig rättvisa*, som innebär att de åtgärderna som polisen använder sig av bör fördelas rättvist demografiskt och över samtliga sociala grupper. Detta i sin helhet betyder att polisen kan, genom att vara förfarandemässigt och fördelningsmässigt rättvis, öka sin legitimitet bland befolkningen genom att alltid vara rättvis och opartisk i sin myndighetsutövning även när det gäller repressiva åtgärder där utgången inte är till den enskildes fördel (Tyler & Fagan, s. 241). Tyler & Fagan (2008, s. 255) menar vidare att en medborgares enskilda upplevelse av att ha med polisen att göra kan ha en betydande inverkan på hela myndighetens legitimitet för denna individ, vilket innebär att polisen genom sina handlingar kan påverka sin legitimitet i medborgarnas ögon.

Sunshine och Tyler (2003) har även kopplat teorin om legitimitet till Emile Durkheims (1984) anomiteori om solidaritet och normer, där Durkheim menar att rättsväsendet bör lägga minst lika mycket kraft på att upprätthålla samhällets värderingar och normer som på att avskräcka från brott. Durkheim delar in begreppet solidaritet i mekanisk och organisk solidaritet, där människor i samhällen som präglas av mekanisk solidaritet identifierar sig med varandra genom likheter såsom liknande arbete, intressen, religion och livsstil. I moderna och industrialiserade samhällen som präglas av organisk solidaritet är människor istället ömsesidigt beroende av varandra genom exempelvis olika arbetsuppgifter och detta även när människorna är väldigt olika varandra i övrigt. Sunshine och Tyler (2003, s. 159-160.) menar således att om medborgarna kan identifiera sig med polisen (mekanisk solidaritet) kommer de också att stödja den polis som de upplever skyddar och representerar samma värderingar.

Vidare är det även en fråga om medborgarna kommer att uppleva att polisen uppfyller sin uppgift i samhället (organisk solidaritet) där polisen förväntas vara representativ. Detta är i sin tur beroende av hur polisen behandlar sina medborgare, med andra ord genom förfarandemässig rättvisa (procedural justice) (ibid.).

Eftersom polisens förhoppning är att det strategiska initiativet *Trygghet i lokalsamhället* och arbetet med att vara nära medborgaren ska öka förtroendet och skapa nya möjligheter för att arbeta tillsammans med allmänheten är det relevant att inkludera teori om polisens legitimitet och förtroende samt vad som påverkar dessa som en teoretisk utgångspunkt i denna studie.

3.2 Social Desorganisation

Den teoretiska förankringen i community policing, som beskrivits tidigare och som är nära förknippat med arbetsstrategin att vara nära medborgaren, utgår från antagandet att en informell social kontroll har större påverkan på brottsligheten än formell social kontroll dvs. traditionellt reaktivt polisarbete (Myhill, 2012, s. 8). Den sociala informella kontrollen påverkas av olika faktorer. Teorin om "Broken windows" menar att om ett fönster krossas och lämnas trasigt kommer de andra fönstren snart krossas (Wilson & Kelling, 1982). Trasiga fönster och andra tecken på försummelse ger en signal om att den sociala kontrollen är låg och att ordningsstörning och kriminalitet inte kommer att innebära några nämnvärda konsekvenser (ibid.). En annan teoretisk utgångspunkt för community policing är "Community Implant Hypothesis" eller "Community building" (Lombardo & Lough, 2007, s. 128). Teorin menar att anledningen till kriminalitet i ett samhälle är just avsaknaden av informell social kontroll men att denna kontroll kan implementeras om den saknas (Rosenbaum, 1987). Implementeringen innebär att bland annat polisen stärker medborgarnas kapacitet och beslutsamhet att motstå brott genom att bygga positiva relationer mellan polis och det lokala samhället (ibid.). Båda de ovan nämnda teorierna menar således att det finns ett samband mellan försummade samhällen och kriminalitet och härleds således från teorin "Social desorganisation" (Lombardo & Lough, 2007, s. 122).

Teorin social desorganisation utvecklades av Shaw och McKay (1942) i Chicago. De anser att den största riskfaktorn för att utveckla kriminalitet är den fysiska och sociala omgivningen. Enligt teorin har lokalsamhällets egenskaper större påverkan på kriminaliteten än individens personliga egenskaper. Dessa egenskaper är sådana som rubbar ett moraliskt konsensus och därmed också den informella sociala kontrollen. Det kan bland annat vara fattigdom, arbetslöshet, förfallna stadsdelar, stor blandning av olika etniska grupper m.fl. Samhällen med

dessa egenskaper försvagar, enligt teorin, banden till konforma och sociala aktörer som skolan, kyrkan, föreningar och andra organisationer vilket i sin tur leder till avvikande beteenden och kriminalitet (ibid.).

Om hypotesen att den fysiska och sociala omgivningen påverkar kriminaliteten, i enlighet med social desorganisation, stämmer anser flera förespråkare av community policing, bland annat Rosenbaum (1987), att polisen har goda förutsättningar att stärka den förlorade sociala kontrollen samt banden mellan lokalsamhället och konforma och sociala aktörer genom att arbeta tillsammans *med* samhället istället för *mot* det. Polisen kan genom kontakt och samverkan hjälpa samhället att uppmuntra goda värderingar och lagligt beteende.

Social desorganisation är följaktligen den yttersta teoretiska grunden för den polisiära strategin community policing, vilken är den strategi som svensk polis nu till stor del ser sig tillämpa i och med den nya organisationen. Teorin är således en viktig utgångspunkt i denna studie som syftar till att ge en bild av hur poliser, med en funktion som är särskilt kopplad till den nya verksamhetsidéen att vara nära medborgaren och strategin community policing, ser på arbetet. Teorin är även intressant att applicera i jämförelsen mellan storstad och glesbygd, som denna studie också syftar till att undersöka, då synen på arbetet i olika typer av samhällen studeras.

4. Metod

4.1 Val av metod

En kvalitativ datainsamlingsmetod genom intervjuer valdes för denna studie. Olika intervjuer har olika syften och forskningsintervjun har syftet att producera kunskap (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 18). Kunskapen produceras genom interaktionen mellan intervjuare och intervjudeltagare i ett så kallat professionellt vardagssamtal om ett gemensamt intresse för de båda (ibid.). Forskningsintervjun är dock inte ett jämställt samtal, det är intervjuaren som har makten och styr situationen och kan genom noggrant lyssnande och väl valda frågor erhålla grundligt prövad kunskap (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 19).

Vidare användes semistrukturerade intervjuer för datainsamlingen, vilken är en flexibel datainsamlingsmetod med fokus på intervjudeltagaren och vad denne anser vara viktigt i sina berättelser och upplevelser (Bryman, 2011, s. 415). Metoden innebär att forskaren oftast har en lista med olika teman och frågor (intervjuguide) men att forskaren ändå är så pass öppen

att frågorna inte nödvändigtvis behöver komma i samma ordning som i intervjuguiden, de kan istället följa samtalets naturliga gång. Även nya frågor kan ställas om forskaren anser att något som intervjudeltagaren berättar är intressant för studien och önskar att denne utvecklar.

Denna typ av datainsamlingsmetod anses vara bäst lämpad mot bakgrund av studiens syfte att undersöka områdespolisernas syn på sitt arbete. Den kvalitativa ansatsen formulerar frågor som ”varför” eller ”hur” (Backman 2011, s. 59), vilket denna studies syfte utgår från. Att utgå från Backmans ansats var av betydelse för informationshämtningen i syfte att förstå intervjudeltagarnas tankar och funderingar kring ämnet, att vara nära medborgaren. Bryman (2011, s. 413) anser att kvalitativa intervjuer är en lämplig metod för att fånga upp intervjudeltagarnas egna uppfattningar och synsätt. Kvale och Brinkmann (2014, s.47) beskriver även den kvalitativa intervjun som en metod med målet att erhålla nyanserade beskrivningar som reflekterar mångfalden i den information som inhämtas. Vidare menar Bryman (2011, s. 413) att den kvalitativa intervjun speglar intervjudeltagarens ståndpunkter mer än i en strukturerad kvantitativ intervju och att det därför är möjligt för intervjuaren att låta samtalet röra sig i olika riktningar och möjliggöra för följdfrågor. Detta är något som skulle äventyra validiteten och reliabiliteten i en strukturerad kvantitativ intervju. Att använda en nästan helt ostrukturerad intervju ansågs inte vara lämpligt då det innebär att forskaren inte använder någon särskild intervjuguide och endast ställer en eller ett par frågor för att sedan låta intervjudeltagaren berätta fritt (ibid.). Denna metod ansågs inte vara lämplig utifrån studiens syfte och frågeställningar. Vi kände oss även osäkra i rollen som intervjuare vilket gjorde att det var till en fördel för studien att använda en intervjuguide (se bilaga 3).

På grund av önskemål från ett par deltagare om att på förhand få intervjufrågorna togs beslutet att dela ut intervjuguiden till samtliga deltagare innan intervjutillfällena. Detta kan medföra risken att intervjudeltagarna diskuterar frågorna med andra kollegor och att intervjun sedan färgas av deras tankar. Dock kan det innebära en chans till mer utförliga resonemang då intervjudeltagaren har haft tid att fundera kring ämnet. Vi ansåg att detta inte skulle påverka studien nämnvärt vilket gjorde att intervjudeltagarnas önskemål kunde tillgodoses.

4.2 Vetenskapsteoretisk utgångspunkt

I enlighet med Kvale och Brinkmann (2014, s. 76-77) uppfattas forskningsintervjun som en produktionsplats för kunskap, vilket innebär att en objektiv sanning inte eftersöks. Att använda kunskapsproduktionen som en process vilken kan påverkas av både intervjupersonen och intervjuaren har varit studiens huvudsakliga utgångspunkt. Vidare fortsätter processen

genom studiens transkribering, analys och slutligen, presentation av resultaten. Det innebär att processen inte endast inkluderar intervjudeltagarnas uppfattning och syn på verkligheten utan även uppfattningar och tolkningar av studiens författare (Bryman, 2011, s. 37). Den aktuella sociala kontexten som intervjun utspelar sig i, vilken ständigt förändras, är även den något som formar kunskapsprocessen (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 78). Detta förhållningssätt till empiri kan beskrivas genom konstruktionismen som menar att verkligheten och dess aspekter är socialt konstruerade av olika handlanden och interaktioner (Bryman, 2011, s. 37). Detta vetenskapsteoretiska förhållningssätt var lämpligt mot bakgrund av studiens syfte att beskriva samt jämföra olika individers syn på sitt arbete. Förhållningssättet har även gjort det möjligt att tolka intervjuerna, och den data som inhämtats från dessa, utan fasta ramar vilket också har gynnat studiens syfte. Bryman (2011, s. 40) menar dock att kvalitativ forskning med ett konstruktionistiskt förhållningssätt i huvudsak använder en induktiv analysform vilken ämnar att skapa teorier utifrån empirin medan den deduktiva analysformen istället prövar befintliga teorier. Studien kan i detta avseende anses göra ett avsteg från konstruktionismen då den använder en kombination av induktiv och deduktiv analysform och främst utgår från vald teori och förståelse (Bryman, 2011, s. 40).

4.3 Urval

Vid en kvalitativ intervjustudie är ett målinriktat urval att rekommendera enligt Bryman (2011, s. 434). Urvalet är alltså strategiskt för att på bästa sätt besvara forskningsfrågorna och uppfylla syftet med studien. I detta urval har personer med nyckelfunktioner efterfrågats (dvs. områdespoliser) som innehar stor kunskap kring att arbeta nära medborgarna enligt den nya verksamhetsidén och styrmodellen. Ett bekvämlighetsurval har tillämpats till studien som kopplats till ekonomiska och tidsmässiga resurser (jmf Bryman, 2011, s. 433). Då en del av studiens syfte har varit att jämföra synen på arbetet mellan områdespoliser i en glesbygdsregion och storstadsregion har totalt sex områdespoliser intervjuats, tre stycken från respektive region. Områdespoliserna som deltagit i studien har arbetat som polis i mellan 2,5-12 år med varierande tidigare arbetsuppgifter. Samtliga var däremot relativt nya områdespoliser då funktionen hade implementerats sent i båda regionerna. De intervjudeltagare som arbetat längst i funktionen hade arbetat i drygt ett år.

4.4 Tillvägagångssätt

Enligt Backman (2016, s. 59) inleds forskningsprocessen med en fråga vilken i detta arbete var hur områdespoliser ser på att arbeta nära medborgaren. Vårt intresse omfattade även att jämföra likheter och skillnader i synen hos områdespoliser i storstad och glesbygd. Studien påbörjades genom informationsinhämtning från tidigare dokumentation om community policing inom Polismyndigheten, om begreppet nära medborgaren samt om funktionen områdespolis. Denna del av arbetet, som inleder forskningsprocessen, menar Backman (2016, s. 30-31) är viktig då den bidrar till att hitta tidigare brister och luckor i kunskapsmassan vilket i sin tur är relevant i formuleringen av en vetenskaplig problemställning.

Vidare valdes lokalpolisområden ut som motsvarade de geografiska kriterier som studien ämnade att jämföra, dvs. lokalpolisområden i glesbygd och storstad. Den första kontakten med intervjudeltagarna togs via e-post eller telefon där redogörelse för undersökningens syfte och frågeställningar presenterades. Därefter tillfrågades om personen ämnade delta i undersökningen eller valde att avstå. De som ville delta fick vidare ett utskick via e-post med förtydligade detaljer om intervjuerna. Samtliga intervjudeltagare valde att genomföra intervjuerna på respektive arbetsplats. Anledningen till att låta intervjudeltagarna välja plats för intervjun var att deltagarna själva skulle få avgöra var de skulle känna sig mest bekväma med att prata om sitt arbete (jmf Thomsson, 2010, s. 84-85). Samtliga intervjuer tog plats i fikarum, samtalsrum eller kontor och placeringen föll sig naturligt efter möblering i rummet. Thomsson (2010, s. 85-86) menar att de bästa intervjusituationerna ger intervjuaren och den intervjuade möjlighet att se varandra men tillåter också deltagaren att slappna av och titta bort utan att det upplevs som konstigt. Eftersom vi inte hade möjlighet att påverka möbleringen i rummen som våra deltagare valde kom vi att sitta mittemot intervjudeltagaren med ett bord emellan. Thomsson (2010, s. 85) menar att man så långt som möjligt ska undvika en situation där intervjudeltagare och intervjuare sitter rakt mitt emot varandra eftersom det kan bli stelt och likna ett förhör. Vidare menar Thomsson (2010, s. 124) att maktbalansen i intervjun är en viktig aspekt för intervjuaren att ta hänsyn till. Att intervjudeltagarna själva tilläts välja plats för intervjun ansågs påverka maktbalansen positivt då detta medförde att deltagarna kände sig mer bekväma i situationen. Detta bedömdes vara viktigare än att välja en plats med idealisk möblering.

Vid intervjuerna användes en intervjuguide där teman och frågor för studiens intresse och fördjupning fanns tillgängliga (se bilaga 3). Dessa teman och frågor utgick från vår förförståelse och från syftet att kunna jämföra de två regionerna som representerade storstad

och glesbygd. Meningen var inte att strikt följa ordningen av frågorna i guiden eller att begränsa oss till att endast använda de på förhand skriva frågorna, tanken var att intervjuguiden skulle fungera som ett stöd i intervjun snarare än en strukturerad mall som strikt skulle följas. Initialt var avsikten att endast använda teman i intervjuguiden, vilken skulle placeras synligt för både intervjuaren och intervjudeltagaren. Thomsson (2010, s. 60-61) menar är ett bra sätt att tydliggöra för intervjudeltagaren att denne förväntas berätta relativt fritt kring de olika temana. Valet att ändå använda frågor i guiden berodde på känslan av osäkerhet i rollen som intervjuare i en ostrukturerad intervjumetod. Intervjuguiden fungerade som ett stöd under intervjun och bidrog till likvärdiga intervjuer, vilket vidare stärker den interna reliabiliteten.

En jämn uppdelning av intervjuerna genomfördes, dvs. tre intervjuer per intervjuare och dessa varade mellan 40-60 minuter. Samtliga intervjuer spelades in för att sedan transkriberas i sin helhet. Intervjudeltagarna fick på förhand information om att intervjuerna skulle komma att spelas in. Skulle någon deltagare motsätta sig ljudupptagning fanns möjlighet till skriftlig dokumentation. Inspelningen bidrog till att intervjuaren kunde behålla fokus på intervjudeltagaren istället för att anteckna, även om det till viss del ändå gjordes (jmf Kvale & Brinkmann, 2014, s. 218).

Inspelningsutrustningen är enligt Bryman, (2011, s. 428) något som kan påverka intervjudeltagarna genom att de blir väldigt självmedvetna och begränsade i sina berättelser. Mobiltelefoner användes som inspelningsutrustning och vi uppfattade att intervjudeltagarna efter en stund glömde bort inspelningen, vilket gjorde att samtalet flöt på naturligt och obehindrat. Thomsson (2010, s. 88) menar att det är viktigt att inspelningsutrustningen inte ges för mycket uppmärksamhet under intervjun för att inte störa deltagarna i sina berättelser. Thomsson (2010, s. 87) menar också att när man som intervjuare söker att höra deltagarnas egna ord, motsättningar i berättelserna och personens personliga tolkningar, måste man ha tillgång till hela berättelsen vid analysen av intervjun.

När intervjuerna väl genomfördes var det viktigt för studiens syfte att intervjudeltagarna kände sig bekväma med att tala fritt och att deras syn på det behandlade ämnet verkligen fick komma fram. I början av intervjuerna uppfattades intervjudeltagarna som mer återhållsamma med sina åsikter och sin personliga syn på sitt arbete och uppdraget att arbeta närmare medborgarna. Allteftersom intervjuerna fortskred tycktes intervjudeltagarna slappna av och samtalet fick en mer personlig karaktär och frågorna fick mer djupgående svar. Kvale och Brinkmann (2014, s.170) menar att de första minuterna av intervjun är avgörande för hur

resten kommer att utspela sig. Författarna menar att intervjudeltagaren här skapar sig en uppfattning om intervjuaren innan denne är bekväm nog för att öppna sig och tala fritt om de erfarenheter och känslor som denne bär på (ibid.).

4.5 Arbetsgång vid bearbetning och analys

Ambitionen har varit att genom en kvalitativ innehållsanalys analysera datamaterialet utifrån olika teman. Arbetet har fortskridit genom en kombination av en induktiv och deduktiv analysform. Kvale och Brinkmann (2014, s. 239) menar att dessa två analysformer är lämpliga när forskaren sedan tidigare känner till de fenomen som studeras. Arbetet är emellertid mer deduktivt än induktivt då analysen främst utgått från teori och förförståelse, inte från den insamlade datan. Arbetet har dock inte utgått från en konkret hypotes som vi sedan har försökt falsifiera, vilket en konsekvent deduktiv analysform kräver (ibid.).

Arbetet med att bearbeta och analysera det datamaterial som de sex semistrukturerade intervjuerna resulterade i började med transkribering av alla intervjuer, vilket gjordes så snart som möjligt efter varje intervju. Eftersom vi transkriberade hälften av intervjuerna var diskuterade vi på förhand hur vi skulle transkribera och vilket språk som skulle användas. Då syftet med denna studie inte är att undersöka en underliggande mening utan mer fokusera på det manifesta innehållet, dvs. vad som konkret sades i intervjuerna, valdes kroppsspråk, suckar, pauser osv. att inte skrivas ut. Intervjuerna transkriberades i talspråk för att underlätta transkriberingen. De citat som sedan skrevs ut i uppsatsen skrevs om i skriftspråk för att läsaren ska förstå vad intervjudeltagaren menar.

Den vidare bearbetningen och analysen bestod av att fyra teman skapades i syfte att utgöra lämpliga analysenheter för teoretisk tolkning (jmf Kvale och Brinkmann, 2014, s. 283-285). Bryman (2011, s. 528) menar att sökande av teman ingår i de flesta kvalitativa analyser och ska därför inte ses som en separat analysmetod utan som en del av en kvalitativ innehållsanalys. Intervjuguidens teman och frågor var, som ovan nämnt, främst kopplade till förförståelse och syftet att kunna jämföra de två regionerna. De fyra teman som valdes för analysen utgick från dessa men arbetades om något både utifrån vad som framkom i intervjuerna och för att skapa bättre möjligheter för teoretisk tolkning. Detta exemplifierar kombinationen av den induktiva och deduktiva analysformen. En teoretiskt tolkande analysmetodik behöver inte nödvändigtvis vara systematisk och presentera kvantifierade kategoriseringar utan kan istället rapportera resultaten i en kontinuerligt tolkande text med inslag av citat från intervjuerna (Kvale och Brinkmann, 2014, s. 283-285). Tolkningen

innebär att analysen lägger fokus på det manifesta innehållet men att innehållet ses i ljuset av teoretiska perspektiv (ibid.). Detta har givit oss möjligheten att beskriva och skapa förståelse för arbetet att vara nära medborgaren såsom det ses av intervjudeltagarna. Blumer (refererad i Kvale & Brinkmann, 2014, s. 287) anser vidare att en teoretisk tolkning kan se på teoretiska begrepp som *definitiva* eller *sensitiva*. Vidare betonar Blumer att det sensitiva angreppssättet är att föredra då det innebär att teorin ger en hänvisning åt vilket håll man kan titta medan det definitiva istället ger föreskrifter om vad man ska se.

Arbetet fortlöpte således genom att utskrifterna noggrant lästes igenom och meningsbärande enheter (citat) kopplade till vart och ett av dessa teman lyftes ut från de transkriberade intervjuerna och in under respektive tema. Därefter kunde gemensamma och särskiljande drag urskiljas. I resultat och analysdelen kunde sedan de meningsbärande enheterna integreras i teoretiska reflektioner och med resultat från tidigare forskning (jmf Kvale och Brinkmann, 2014, s. 285). Kvale och Brinkmann (2014, s. 286) menar att den teoretiska tolkningen riskerar att bli skev då den bara belyser aspekter av materialet som kan ses genom teori. Att även inkludera den tidigare forskningen i analysen kan bidra till att minska risken för eventuell snedvridning.

4.6 Validitet och reliabilitet

Validitet och reliabilitet är två viktiga begrepp inom främst kvantitativ forskning, då de mäter kvaliteten i en studie (Bryman, 2011, s. 351). Det råder dock delade meningar om och i så fall hur begreppen kan appliceras inom kvalitativa studier (ibid.). Nedan beskrivs begreppens innebörd samt hur de tillämpas i denna studie.

Validitet

Validitet handlar om huruvida studien verkligen mäter det den avser att mäta, eller för att använda mer kvalitativa begrepp, observerar och identifierar det den avser att observera och identifiera (Bryman, 2011, s. 352). Den interna validiteten ser till studiens trovärdighet och att den empiri som samlas in överensstämmer med de teoretiska slutsatserna (Lecompte & Geotz, refererad i Bryman, 2011, s. 352). Kvalitativa studier skapar möjligheter för god intern validitet då forskaren befinner sig en längre tid i den kontext som studeras vilket påverkar överensstämmelsen positivt (ibid.). Valet av intervjuer som metod för datainsamling kan således vara en styrka för studiens interna validitet. Den externa validiteten avser istället i vilken uträkning studiens resultat går att generalisera (Lecompte & Geotz, refererad i Bryman, 2011, s. 352). Likt många andra kvalitativa studier har den externa validiteten

tydliga begränsningar i denna studie då den omfattar ett icke-representativt och generaliserbart urval. Studiens syfte är dock inte att kunna dra slutsatser om områdespolisers syn på att arbeta nära medborgaren på ett nationellt plan. Studien ger istället möjlighet till att teoretiskt tolka och jämföra resultaten från de olika regionerna med varandra och den tidigare forskningen. Detta kan liknas vid det Kvale och Brinkmann (2014, s. 312) beskriver som en analytisk generalisering. Finns det en överensstämmelse mellan studiens resultat och tidigare forskning samt teori kan studiens resultat således generaliseras till att vara en indikator för hur resultatet av en liknande studie skulle se ut (ibid.).

Reliabilitet

Begreppet reliabilitet avhandlar möjligheten att kunna upprepa studiens resultat vid andra tidpunkter och av andra forskare dvs. hur tillförlitligt och konsistent resultatet är (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 295). I studier som, likt denna, använder intervjuer för att samla in datamaterial kan exempelvis olika sätt att ställa frågor påverka om intervjupersonen förändrar sina svar under intervjun eller om svaren skulle bli olika med andra intervjuare (ibid.). Den interna reliabiliteten kan således påverkas av att vi i denna studie varit två som på varsitt håll genomfört intervjuer samt transkriberat och sökt efter teman i materialet. För att optimera den interna reliabiliteten har vi diskuterat och försökt vara så samstämmiga som möjligt i tillvägagångssättets alla delar (jmf Bryman, 2011, s. 352). Vi har inför varje del i arbetet diskuterat *hur* arbetet ska genomföras och *varför* arbetet ska genomföras på aktuellt sätt. Även studiens externa reliabilitet kan ifrågasättas, vilket innebär huruvida studien kan replikeras (ibid.). Funktionen områdespolis är relativt ny inom Polismyndigheten och den implementerades sent i intervjudeltagarnas regioner. Det medför att områdespoliserna som deltagit i studien kan vara så pass nya i sin funktion att de ännu inte hunnit hitta sin roll och sitt sätt att arbeta. Det kan även medföra att funktionen och dess uppdrag kan komma att förändras. Bryman (2011, s. 352) menar dock att den externa reliabiliteten är svår att uppfylla inom kvalitativ forskning då det är omöjligt att "frysa" den kontext som forskarna och de aktuella informanterna befinner sig i.

4.7 Etiska ställningstaganden

Arbetet med studien har inneburit olika etiska ställningstaganden. Dessa ställningstaganden har främst utgått från de fyra huvudkrav för forskningsetiska principer från Vetenskapsrådet (2002). Härefter följer en redogörelse för hur arbetet har svarat mot dessa krav.

Informationskravet

Informationskravet innebär att forskaren tydligt ska informera de av studien berörda om syftet med den aktuella studien. Detta har gjorts dels genom muntlig kommunikation vid rekryteringstillfället och även förtydligats genom ett informations- och samtyckesbrev (se bilaga 2) som skickades ut via e-post innan intervjuerna. Dessa brev innehöll även information om hur intervjuerna genomförs och kontaktuppgifter till oss studenter samt till vår handledare för att deltagarna lätt skulle få svar på eventuella frågor/information de saknade.

Samtyckeskravet

Enligt samtyckeskravet har deltagaren själv rätt att bestämma om denne vill medverka i forskningen. Intervjudeltagarna meddelades både muntligt och genom informationsbrevet att deltagandet var frivilligt. Brevet innehöll även förtydligande information att intervjudeltagarna när som helst kunde välja att avbryta sitt deltagande och att de även hade möjlighet att avstå från att besvara frågor under intervjun.

Konfidentialitetskravet

För att uppfylla konfidentialitetskravet krävs att deltagare i utvärderingen ges största möjliga konfidentialitet och att deras uppgifter hanteras och förvaras på ett sådant sätt att inte obehöriga kan få tillgång till det. Då intervjuerna insamlade data på individnivå var det därför viktigt att ta stor hänsyn till konfidentialiteten. Intervjuerna utfördes därför avskilt och de oidentifierades gällande namn, platser och händelser för att på så vis garantera konfidentialitet. Det var viktigt att intervjudeltagarna kunde uttrycka sig fritt utan att känna oro och begränsa sig på grund av eventuella reaktioner från kollegor och chefer.

Nyttjandekravet

Nyttjandekravet innebär att uppgifter insamlade om enskilda personer endast får användas för forskningsändamål. Den data som samlats in under studiens gång har endast använts i syfte att besvara forskningsfrågorna och har inte spridits vidare eller används för andra ändamål. Ljudfilerna förvarades på de mobiltelefoner de spelats in på vilka var lösenordsskyddade. Direkt efter transkriberingen raderades filerna. Intervjuutskriften har endast lagrats på våra personliga datorer vilka också är lösenordsskyddade. Även dessa kommer att raderas när uppsatsen är godkänd.

5. Resultat och analys

Nedan presenteras resultatet från de sex semistrukturerade intervjuerna under olika teman. Under varje tema kopplas även resultatet till teori och tidigare forskning vilket sedan utvecklas i diskussionsdelen. Intervjudeltagarna 1-3 är områdespoliser från glesbygdsregionen och 4-6 är områdespoliser från storstadsregionen. I de utvalda citaten markeras utelämnade meningar med “(...)”, namn på personer och platser som intervjudeltagaren nämner har avidentifierats inom hakparentes “[]”. Känslouttryck, exempelvis i form av skratt eller suckar, har tagits bort om de inte har ansetts vara nödvändiga för att uppfatta intervjudeltagarens uttalande på rätt sätt. De markeras då genom en kursiv parentes “(xxx)”.

5.1 Nära medborgaren - ett diffust begrepp

Alla sex områdespoliser som intervjuats definierar att vara *nära medborgaren* på olika sätt och lyfter olika delar av begreppet i sina beskrivningar. Nästan alla uttrycker att det är svårt att ge begreppet en tydlig definition. Några av intervjudeltagarna menar även att det inte går att tydligt definiera utan att det mer är en individuell uppfattning.

Det finns både likheter och skillnader i hur begreppet definieras i storstad respektive glesbygd. Ett gemensamt drag för intervjudeltagarna i de båda regionerna är att tillgänglighet är starkt kopplat till att vara nära medborgarna. Det är viktigt att medborgarna känner sig trygga med att polisen finns om det händer något och att de kommer om man ringer.

...en närvarande polis är väl också att kommer någon hit och vill göra en anmälan eller någon har något ärende till polisen att det finns hjälp att få och om någonting händer såklart att polisen kommer... (ID1)

Att vara nära medborgarna är även förknippat med återkoppling i de båda regionerna. En intervjudeltagare beskriver återkoppling som att bli “sedd, hörd och bekräftad”. Intervjudeltagare 5 beskriver det på ett liknande sätt:

Att vi lyssnar på medborgarna. Om vi till exempel får in mycket samtal om att det är problem i ett visst område, och vi lyssnar på det och försöker åtgärda problemen genom att vara där, ja då tycker jag också att man jobbar nära medborgarna. Då jobbar man ju för medborgarna liksom. (ID5)

Intervjudeltagarnas beskrivningar kring tillgänglighet och återkoppling betonar vikten av att medborgarna uppfattar att polisen “gör sitt jobb” Dessa beskrivningar kan kopplas till den

organiska solidariteten som Sunshine och Tyler (2003, s. 160) menar är viktigt både för allmänhetens förtroende för polisen och även deras uppfattning av polisens legitimitet. Ska allmänheten ha ett förtroende för polisen och anse att myndigheten är legitim är det viktigt att de uppfattar att polisen utför sina uppgifter i samhället på rätt sätt (ibid.). Tyler & Fagan (2008, s.255) specificerar även legitimitetsbegreppet närmare genom förfarandemässig rättvisa som utöver ovan nämnt även understryker vikten av den enskilda kontakten med polisen och det bemötandet som polisen då ger exempelvis genom respekt och objektivitet. Även dessa aspekter speglas i intervjuerna från båda regionerna.

Jag kan komma fram till dem när jag träffar de på gatan, jag vet att kanske den här har problem med narkotika eller att han håller på... men jag visar den respekten att jag tilltalar till namn, jag frågar hur är det med familjen eller jag kan fråga att varför är du inte i skolan. Det syns att jag bryr mig om dem. Och jag får då och då kvittens att de säger att "du är jävligt schysst liksom, du frågar hur det är med min mamma och så, du verkar bry dig och det uppskattar jag". Och då har man den där ömsesidiga respekten. (ID4)

Jag tror att det kanske är jätte viktigt med det där lilla extra att man ja... pratar lite, byter några fler ord vid en trafik kontroll eller att man ringer till någon skola och kollar av läget. Bara för att. Sådana där smågrejer. (ID2)

Den mest framträdande skillnaden i definitionerna och beskrivningarna mellan de olika regionerna är att intervjudeltagarna från glesbygdsregionen främst pratar om att vara nära medborgarna mer på samhällsnivå genom samverkan, medborgarlöften och arrangerade medborgarmöten medan intervjudeltagarna från storstadsregionen mer beskriver det genom spontana och individuella möten och kontakter med medborgare. Två intervjudeltagare från glesbygdsregionen berättar:

Och det handlar ju om allt... framför allt som är kopplat till medborgarlöften och där kommer det ju in liksom övriga punkter beroende på hur medborgarlöftet är utstakat eller vad som är bestämt så handlar det ju i huvudsak mycket om skolbesök, samverkan med kommunen, andra aktörer även brottsförebyggande arbete i form av grannsamverkan... (ID1)

För min del har det nästan blivit mer en 100 % samverkansfunktion (...) Så jag har jobbat väldigt lite med besök liksom på så att säga nattetid kanske ungdomsgårdar eller träffa nyanlända och integreras med dom på det sättet fysiskt då. Det har blivit mer det här att man håller i möten, man går på möten och försöker samverka på det sättet istället då. (ID3)

Två intervjudeltagare från storstadsregionen berättar:

... ett år senare kan det här komma upp igen med samma målsägare och då känner jag ju till att han har blivit utsatt tidigare, att de här har gjort det här tidigare, det här finns kvar fortfarande. En personlig kontakt med föräldrar kanske och jag har inte släppt allt det här utan... och jag bryr mig om dem, ofta är det ju ungdomar där vi har en problembild just nu och då kanske det är en sextonåring som jag har verkligen kämpat för att... jag kanske lagför honom eller henne för narkotikabrott men... det är ju i syfte att den ska välja rätt väg. (ID4)

Man kan vara nära medborgarna på många sätt. Så det är ganska brett och omfattar rätt mycket. (...) Jag ser mig själv som en företrädare för polisen. Ibland är vi brottsförebyggande genom att synas, och det är nog det som man tänker på om brottsförebyggande arbete, att vi finns där. Vi visar upp oss, vi pratar med folk, vi kanske har en hastighetskontroll och liknande. (ID5)

Teorin om social desorganisation kan användas för att tolka skillnaderna mellan de olika regionerna. Teorin menar att samhällen med låg social kontroll oftare är drabbade av kriminalitet (Shaw & McKay, 1942). De glesbygdsbyar som ingår i de områden vilka omfattas av hälften av områdespoliserna i denna studie, där "alla känner alla", har troligtvis en högre grad av informell social kontroll än de storstadsområden där de övriga områdespoliserna arbetar. Myhill (2012, s. 8) menar dessutom att den informella sociala kontrollen har en större påverkan på brottsligheten än den formella. Mot bakgrund av dessa teoretiska antaganden är det således ett förväntat resultat att de områdespoliser som arbetar i storstadsregionerna utövar en starkare formell kontroll genom att aktivt arbeta med lagföring och individuella kontakter för att förhindra brott än i regionen med mindre byar. Att vara nära medborgaren får därför olika innebörd i de olika regionerna. Resultatet kan även kopplas till O'shea (1999, s. 69) som menar att poliser i glesbygd är mer positiva till brottsförebyggande och relationsskapande aktiviteter och att de upplever en högre grad av involvering av medborgarna. Vidare menar O'shea (1999, s. 75) att poliser i storstad möter en helt annan motsättning från allmänheten än poliser i glesbygd vilket också kan vara en förklaring till resultatet då de upplever att de måste rikta in arbetet mot enskilda individer.

Alla tre intervjudeltagare från glesbygden påpekar även att det är väldigt svårt att vara närvarande och synlig när det är många mil mellan byarna och medborgare i dessa byar inte har samlingsplatser där polisen kan nå många på samma gång. Med andra ord kan deras berättelser tolkas som att de ser sig ha svårt att vara fördelningsmässigt rättvisa genom att inte

kunna fördela sina resurser jämt över demografiska och sociala grupper (jmf Tyler & Fagan, s. 239). Områdespoliserna i glesbygden menar att de arbetar med andra metoder för att nå ut till medborgarna vilket exempelvis kan vara organiserade grannsamverkansmöten. Poliserna i Lord och Fridays (2008, s. 233) studie såg det som negativt att dessa organiserade och formella möten innebar mindre tid till informella kontakter med medborgare. En tolkning som kan göras utifrån ovanstående resultat är att områdespoliserna från glesbygden som deltagit i denna studie är generellt positiva till dessa möten, vilket följaktligen kan bero på att det är svårt att fysiskt nå medborgare i dessa regioner på andra sätt.

Samtliga intervjudeltagare i glesbygden lyfter sociala medier (Facebook) som en metod för att vara närvarande och informera allmänheten om polisens arbete. Arbetet med att utveckla medborgarmötet är en utav delarna i det strategiska initiativet *Trygghet i lokalsamhället* som presenterades i inledningen. Polisen arbetar för att på ett bättre sätt möta medborgarnas behov av kontakt genom olika kanaler, bland annat genom att utveckla de digitala tjänsterna (Polisen, 2017b, s. 11). Ett exempel är intervjudeltagare 3 som ser positivt på den digitala utvecklingen och att den underlättar informationsdelningen:

..det jag tycker är väldigt bra nu är att vi har börjat använda sociala medier på ett annat sätt nu (...) jag tror att vi kan meddela vad vi gör, meddela olika typer av information så att allmänheten ändå får reda på det... för ibland så ser man ingen polis ja då har vi ingen polis. Och det där steget tror jag... det är så lätt att överbrygga det genom att bara lägga ut på Facebook att "nu har det varit hastighetsvecka och nu har vi varit här och mätt laser och vi har tagit dom här olovliga körningarna osv". Då kanske man tycker att det är bra och man känner en trygghet "ja men polisen är faktiskt ute och gör det dom ska, visst dom var inte utanför mitt hus men dom har vart här ute" men har inte informationen kommit, det har varit hastighetsvecka och kanske en notis i tidningen veckan innan och sen har det inte hänt något mer... Så att jag tror att just det här med sociala medier där har vi gjort en utveckling och det är klart att där finns det mycket mer att göra men där är vi på rätt väg tycker jag. (ID3)

Enligt teorin om polisens legitimitet måste medborgarna anse att polisen är effektiv i sitt arbete, och därmed skydda samhällets gemensamma sociala normer genom att upprätthålla ordning och bekämpa brottslighet, för att i större utsträckning samarbeta med och stödja sin polis (jmf Tyler & Fagan, 2008, s. 263). Utifrån intervjudeltagarnas resonemang kring sociala medier kan tolkas att de ser det som en bra metod både för att vara nära medborgaren men också för att skapa legitimitet och förtroende genom att snabbt kunna dela med sig av det

arbete de gör och på så sätt visa att de både är effektiva och uppfyller sin uppgift i samhället (jmf Tyler & Fagan, 2008, s. 239, 263).

5.2 Ett brottsförebyggande syfte, men “allt hänger ihop”

Det som samtliga intervjudeltagare, oavsett om de verkar i storstaden eller glesbygden, har gemensamt är att de inte vill dra någon skarp linje mellan det traditionella händelsestyrda reaktiva polisarbetet och det brottsförebyggande polisarbetet. De har svårt att skilja på vad som är vad och menar att allt hänger ihop. Intervjudeltagare 2 och 5 talar om brottsförebyggande arbete och definitionsproblem.

Jag tycker det där är en jättesvår fråga men huvudinriktningen borde väl vara förebyggande... sen blir det nog en kombination... och jag menar lägesbilden den är ju satt utifrån vilka problemområden som finns. Och då det är också egentligen då... ja när problemet redan finns där sen jobbar vi... (ID2)

Vi jobbar övervägande förebyggande. Vi pratar om trygghet och då skiljer vi på faktisk och upplevd trygghet. Både inom vår grupp och inom polisen i stort. Den upplevda tryggheten är till stor del det som vi jobbar mot om man tänker på de mål som vi sätter upp i vår lilla grupp. (...) Men jag tycker också om att jobba åt det andra hållet, att faktiskt sätta dit folk för brott (*skrattar lätt*)... det är ändå där nånstans som jag känner är kärnan till polisarbetet och här får vi möjlighet att göra det. Vi får göra lite både och. Vi får både jobba med det öppna, brottsförebyggande arbetet och kanske ibland dolt, civilt, men även uniformerat så lite mer offensivt och riktat mot ett specifikt problem, en person, konstellation eller vad det nu må vara. (ID5)

Det som dock skiljer regionerna åt är att intervjudeltagare i storstadsregionen, likt i definitionsfrågan, pratar mer om ett individfokus och att genom reaktiva åtgärder avskräcka andra från att begå brott och på så vis vara brottsförebyggande och reaktiva på samma gång.

Jag tycker att det där går mycket hand i hand. Jag tror att vi kan vara förebyggande genom att vara repressiva. Genom att vara ett finger i ögat på de här hela tiden så är min tro att... ja gör vi det jobbigt för dem så orkar de till slut inte vara kriminella. Och det tror jag är ett förebyggande arbete plus att om de här yngre ser att vi går på de här äldre förebilderna i den kriminella världen så märker de yngre att det här är ingenting jag vill ha. “Jag vill inte bli kontrollerad av polisen varje dag.” Och då väljer de att gå en annan väg. (ID6)

Intervjudeltagare från glesbygdsregionen har fortsatt ett bredare fokus på samhället och talar mer om förebyggande arbete och samverkan med andra aktörer i lokalsamhället men pekar samtidigt på att polisen i det arbetet jobbar med en lägesbild som innehåller redan befintliga problemområden.

Totalt sett det håller ju inte hela vägen men... nä men det är väl brottsförebyggande så är det ju vi försöker ju på något sätt hålla möten med ordningsvakter, krögare, näringsidkare det är ju väldigt mycket i förebyggande syfte så är det ju... sen finns det ju andra forum som är så att säga då hamnar man ju i vissa grupper utifrån ett problem som har skett och då försöker man fixa det då men det är ju väl mer reakt... det är ju mer händelsestyrt då så att det är ju både och men mest brottsförebyggande. (ID3)

Enligt O'shea (1999, s. 69) var poliserna i Alabamas landsbygd mer positivt inställda till brottsförebyggande och relationsskapande aktiviteter än sina kollegor i storstaden vilket kan kopplas till skillnaden i fokus mellan de olika regionerna i denna studie. Vidare menar O'shea (1999, s. 74-76) att samma polisiära strategier inte alltid går att applicera i olika miljöer exempelvis eftersom att den motsättning som finns mellan polis och allmänhet i storstäder inte existerar på samma sätt landsbygden. Det är möjligt att områdespoliserna från storstaden i denna studie ser större vinster av att arbeta med avskräckning än samverkan, se exempelvis intervjudeltagare 6 ovan. Tyler (2011, s. 256) menar att polisorganisationer ofta använder avskräckning som nyckelstrategi i syfte att minska brottsligheten. Författaren menar dock att denna typ av brottsprevention kan föra med sig oönskade sidoeffekter där medborgarnas förtroende för polisen sjunker. Frekventa kroppsvisitationer och gripanden kan leda till friktion mellan polisen och medborgarna vilket motverkar förvaltandet av polisens legitimitet som förfarandemässigt och fördelningsmässigt rättvis. Därmed kan den strategi som intervjudeltagare 6 beskriver vara direkt kontraproduktivt till den effekt som det nya arbetssättet avser att generera dvs. ett ökat förtroende och en högre delaktighet i arbetet bland medborgarna.

Glaser & Denhardt (2010, s. 315) betonar att om polisen uppfattar att medborgarna i stor utsträckning sätter sig själv före sitt lokalsamhälle kommer det att påverka polisens möjlighet att skapa gemenskap och samverkan. Detta kan således innebära en ond spiral där polisen i storstadsregionen uppfattar medborgarna som främst drivna av egna intressen och därmed får svårt att skapa forum för gemenskap och samverkan vilket resulterar i att beteendet hos medborgarna fortsätter. Polisen måste, liksom alla myndigheter, prioritera sina aktiviteter och

åtgärder och de olika regionerna möter som tidigare nämnt olika förutsättningar. Intervjudeltagare 5 berättar:

Som läget är i vårt lokalpolisområde så måste vi prioritera att jobba mot de som faktiskt begår brotten. Och då kanske man ibland känner att den vanliga medborgaren inte riktigt får sin polis alla gånger. Även om de tar del av servicen så kanske de inte upplever det på samma sätt. (ID5)

En tolkning av ovanstående citat är att intervjudeltagaren upplever att de inte arbetar fördelningsmässigt rättvist, dvs. hur rättvist polisen anses fördela åtgärderna demografiskt över samtliga sociala grupper, men att de just nu inte har något annat val (jmf Tyler & Fagan, 2008, s. 239). För att behålla förtroende och legitimitet ska polisen alltid vara rättvis och opartisk i sin myndighetsutövning även när det gäller repressiva åtgärder där utgången inte är till den enskildes fördel (Tyler & Fagan, 2008, s 241.). Reiner (2000, s. 165) menar dock att de repressiva åtgärder som polisen använder ofta fördelas oproportionerligt och riktas mot medborgarna i samhällets lägre skikt, samtidigt som dessa individer också är överrepresenterade som brottsoffer. Enligt intervjudeltagaren är det en prioritering de *måste* göra på grund av den aktuella lägesbilden. Reiner menar dock att detta riskerar att resultera i att polisens legitimitet urholkas och att vissa sociala skikt inte längre använder sig av rättssystemet för att lösa konflikter. Även de medborgare som inte tillhör de lägre och utsatta sociala skikten kan påverkas av dessa prioriteringar, vilket även intervjudeltagaren påtalar. Sunshine och Tyler (2003, s.163) menar att den vanliga medborgaren som inte lever i socialt utsatta områden och som har ett starkt socialt band till sitt lokalområde, lägger större vikt vid den fördelningsmässiga rättvisan där polisen förväntas fördela sin service rättvist bland medborgarna. Intervjudeltagaren menar dock att dessa medborgare även gynnas av arbetet som riktas mot de kriminella, vilket kan vara svårt för den vanliga medborgaren som sällan ser polisen att uppfatta.

Resonemangen från främst intervjudeltagarna i storstaden är således ambivalenta då samtliga intervjudeltagare ställer sig positiva till att arbeta kontinuerligt mot att komma närmare medborgaren och bli mer förebyggande, samtidigt som de uttrycker att de måste prioritera det reaktiva arbetet riktat mot de som begår brott. Uluturk, Guler och Karakaya (2017, s.1949-1950) anser att kulturen inom polisen och den traditionella synen på polisarbete präglas av en "vi och dom"-känsla som isolerar polisen från samhället och dess invånare. Att det traditionella händelsestyrda polisarbetet anses som det enda riktiga polisarbetet kan därmed vara en del av förklaringen till att det reaktiva arbetssättet fortsätter att dominera även genom

de brottsförebyggande delarna av arbetet. Uluturk, Guler och Karakaya (2017, s. 1950) betonar att när community policing initieras på en ny arbetsplats har poliser en tendens att vara motsträviga och använder sig av olika strategier för att hindra förändringsarbetet. För att lyckas implementera community policing måste de poliser som ska arbeta med metoden även tro på att det fungerar och att traditionellt reaktivt polisarbete inte är effektivt ur ett långtidsperspektiv.

5.3 Utmaningarna

I intervjuerna tillfrågades deltagarna om vad i arbetet som områdespolis och att vara nära medborgaren de upplevde som svårt eller utmanande. Resultaten visar att det både finns likheter men även skillnader mellan regionerna. En gemensam utmaning som kommer fram i intervjuerna med både områdespoliser i glesbygden och i storstaden är frågan om förtroende och att det kan vara både svårt att skapa och sedan behålla. Intervjudeltagare 3 berättar:

För där känner jag från min egen tid här att jag kanske har varit och pratat om att det är en ny funktion och vi ska jobba väldigt mycket med dialog och vi har en lägesbild och vi vill förklara för er osv... och det som har hänt är att plötsligt ser man inga poliser alls... "liksom bara vart är ni? vad har hänt? vi fick en annan bild när du var här och pratade hela hösten ungefär." (...) jag menar vi har haft jättebra dialog med skolor nu och så ringer dom in och har en ungdom här nu och troligtvis har han hasch på sig nu... "ja tyvärr vi har ingen patrull för ens om två dagar..." En sån grej kan ju göra att allt det man har byggt upp så att säga, relationen och samverkan, det blir ju bara ett punkt slut på det. Där försvann det förtroendet. Så att det är en väldigt skör väg vi går det här med samverkan. (ID3)

Intervjudeltagare 6 berättar också om förtroende och att det tar tid att bygga upp:

Även om det var kanske bättre under ett litet tag, men det har ju inte medborgarna hunnit se. Jag tror att det krävs längre tid för att medborgarna ska se att det blivit bättre. Vi ser ju direkt när vi har låst in dem, men det gör inte medborgarna. Så där tror jag att kontinuiteten är viktig. För att minska den upplevda otryggheten som man får över tid. (...) Det är som ett förtroende för vem som helst, det tar tid att bygga upp. Om du raserar ett förtroende så tar det tid att bygga upp. På samma sätt kommer det här att ta tid att bygga upp. Eller bygga bort den upplevda otryggheten. Så det löser vi inte med korta punktinsatser. (ID6)

Enligt uppdragsbeskrivningen av områdespolisen (Bilaga 1), ska funktionen i huvudsak verka förtroende- och kontaktskapande. Polisen har vidare, på eget initiativ, proklamerat att de har ett uppdrag och avser att arbeta närmare medborgaren. Detta kan ses som ett löfte om organisk solidaritet där polisen och medborgarna är ömsesidigt beroende av varandra och där det är av vikt att polisen uppfyller sin del av uppdraget för att inte förlora medborgarnas och samhällets förtroende (jmf Sunshine och Tyler, 2003, s. 160). Intervjudeltagarna från båda regionerna lyfter fram att möjligheten att bibehålla förtroendet är kopplat till resurser och att det ofta är svårt att leva upp till det man tidigare förmedlat vilket exemplifieras tydligt ovan av intervjudeltagare 3. Intervjudeltagarnas berättelser kan därmed tolkas som att de upplever det svårt att vara både förfarande- och fördelningsmässigt rättvisa men att det förväntas av allmänheten och att det även är Polismyndighetens ambition med det nya arbetssättet. Vidare visar Lord & Friday (2008, s. 233) på ett liknande resultat då poliserna som ingick i den studien upplevde att projekt som var initierade i enlighet med community policing ofta inte gick att fullfölja på grund av att det inte fanns tillräckligt med resurser.

Ytterligare en gemensam utmaning för både områdespoliser i glesbygdsregionen och de områdespoliser vi intervjuat i storstadsregionen är att det brottsförebyggande arbetet ofta prioriteras bort och inte anses vara "riktigt polisarbete". Intervjudeltagare 2 och 5 berättar:

Jag tror att vi har en intern problematik kring dom här tjänsterna också, eller överlag kring brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Det är ju något som alltid får ge vika som liksom inte har så hög status tycker jag... Det är ju lite det här... "ja vad gör ni spelar pingis... ja ni går på möten..." Det är den jargongen som är... och jag tror det är jätteviktigt att gruppcheferna är insatta i vad det är och att dom sprider det liksom så att det sipprar genom hela organisationen. Där tycker jag att man har mycket att jobba med...(ID2)

Men det är klart att vi alltid måste rycka ut, för att stoppa blödningen här och nu. Det förstår jag också, men det är ingen långsiktig lösning på problemen. Det är brandkårsutryckningar. Samtidigt som det generellt inom polisen har ansetts ganska så häftigt att göra det typen av arbete medan den typen av arbete som vi gör inte är lika prioriterat. Punkt. Om det var prioriterat så skulle vi inte sitta på KRIM och IG idag. Utan vi skulle få jobba i vårt område. Det kan jag tycka är tråkigt ibland att man säger en sak men när det riktigt skiter sig så gäller inte det längre. Så det tycker jag är lite synd. (ID5)

Enligt Skogan (2006, s. 5) är en av grundstenarna till strategin community policing att polisen prioriterar brottsförebyggande arbete tillsammans med andra samhällsaktörer före det reaktiva

arbetssättet. Den turkiska studien av Uluturk, Guler & Karakaya (2017, s. 1960) visar dock att många poliser menar att polisen endast bör arbeta med det strikt polisiära. Den turkiska studien omfattar alla typer av poliser och det är möjligt att detta resultat speglar hur övriga poliser i Sverige (exempelvis ingripandepersonal) kan se på det mer förebyggande och samverkande arbetet. Som ovan nämnt finns dock en ambivalens även bland intervjudeltagarna, främst i storstadsregionen. För poliser som arbetar främst i yttre tjänst blir det brottsförebyggande arbetet också ofta ”osynligt” då det är svårt att mäta effekterna av arbetet (BRÅ, 2013, s.13). Detta bidrar vidare till att det brottsförebyggande arbetet får en låg status. Även intervjudeltagarna talar om att effekterna av områdespolisens arbete är svåra att mäta.

...och sen är det ju som med mycket när det gäller brottsförebyggande arbete, det är inte helt lätt att mäta effekter utan att det blir en förhoppning många gånger att det leder till något bra (...) Det är lätt när man är ute och har kanske en trafikkontroll och skriver böter då vet man att då har vi tagit 10 hastighetsöverträdelser men vad ger tio skolbesök där jag talar om lag och rätt i årskurs åtta... svårt att säga. Det är inte riktigt mätbart! Visst jag kan mäta liksom att det blir en del i... till exempel i ett medborgarlöfte att jag har varit 10 gånger på en skola och informerat men effekten... eller liksom i övrigt det är ju väldigt svårt att mäta... (ID1)

Vår uppfattning är att intervjudeltagarna från storstaden arbetar mer med uppdrag i yttre tjänst än sina kollegor i glesbygdsregionen vilket således kan vara en förklaring till att det reaktiva arbetet får större utrymme där. Om intervjudeltagarnas upplevelser tolkas genom teorin om polisens legitimitet kan deras syn på prioriteringen av det reaktiva arbetet vara ett resultat av att polisen är mån om sitt förtroende och att uppfattas som legitim av allmänheten. Då effekter av brottsförebyggande arbete är svårt att påvisa är det därmed också svårt att påvisa att polisen fyller sin uppgift och därmed håller sitt löfte om organisk solidaritet (jmf Sunshine och Tyler, 2003, s. 160)

En skillnad mellan de två regionerna är att samtliga områdespoliser i storstadsregionen talar i olika former om en större utsatthet som områdespolis i jämförelse med ingripandeverksamheten, vilket poliserna i glesbygden inte pratar om. Intervjudeltagare 5 och 6 talar om att bli igenkänd i tjänsten och vad det kan innebära:

Och skulle man hamna i något läge där man av någon anledning gör någon upprörd så då är det ju klart att de vet ju att det var ju den där [förnamn] som var där, och inte bara en okänd polis i uniform utan jag är [förnamn] för dem. Man jag tycker inte att det är ett

problem, jag har aldrig känt mig otrygg även fast de vet vad jag heter och via en anmälan får de mitt hela namn på en sekund och sen finns jag ju på Ratsit. Men jag har aldrig känt någon oro för det. Utan jag vet att om jag sköter mig och utför mitt jobb korrekt så är de inte sura på mig. (ID5)

Man måste också bli personlig, men inte personligt utsatt. Eftersom de känner ju mig lika väl som jag känner dem. Så där i ligger ju en utmaning att få de att inte hata mig, så vida att de väljer att gå över gränsen då de väljer att göra någonting emot mig. (ID6)

Områdespoliserna i glesbygdsregionen pratar inte om några risker kopplat till att bli igenkända personligen i rollen som områdespolis. De ser istället större risker med att arbeta ensamma utan den trygghet som en patrull har av varandra. Detta är även något som påverkar förutsättningarna för att utföra uppdrag inom sin funktion som områdespolis. Intervjudeltagare 2 och 3 i glesbygdsregionen berättar:

Spontant så är det väldigt svårt att vara själv i ett område, det skulle vara mycket lättare om man var två såklart så man kunde schemalägga tillsammans (...) Men jag tycker inte att det är optimalt att åka ut själv i... Det är ett stort län, skulle det hända någonting så känns det ändå... man är ju inte en patrull om det händer någonting... (ID2)

...sen sitter jag ju själv som områdespolis här i [namn på ort] (...) För inom polisen det här med ensamarbete det ska man inte göra allt för mycket och då hade det varit mycket lättare att ta sig för och komma ut om man var två... (ID3)

Det som skiljer de två grupperna av intervjudeltagare åt är att områdespoliserna i glesbygden troligtvis är vana vid att medborgarna känner igen dem och att det inte har blivit någon nämnvärd ändring i det avseendet sedan de blev områdespoliser. I storstadsregionen har samtliga intervjudeltagare tidigare arbetat mer anonymt i ingripandeverksamheten och därmed blir den mer personliga rollen som områdespolis ett nytt mer utsatt sätt att arbeta. Upplevelsen av utsatthet kan även tolkas i ljuset av social desorganisation, då ett samhälle likt de som intervjudeltagarna i storstaden arbetar i kräver en mer formell kontroll (Shaw & McKay, 1941). Rollen som både områdespolis och polisrollen generellt kan till följd av detta bli mer repressiv vilket i sin tur leder till större motstånd från de individer polisen kommer i kontakt med (jmf Tyler, 2011, s. 256). Detta kan liknas vid resultatet av O'sheas (1999, s. 75) studie som visar att polisen i storstaden möter helt andra motsättningar av allmänheten än polisen i glesbygden. O'shea belyser även att poliser i glesbygden ser sig ha ett högre förtroende från

allmänheten än poliserna i storstaden (O'shea, 1999, s. 73) vilket också kan påverka känslan av utsatthet.

En annan utmaning som främst intervjudeltagarna i glesbygdsregionen pratar om är den låga anmälningsbenägenheten. Intervjudeltagare 1 och 3 berättar om problemet och vilka svårigheter i arbetet det kan medföra:

Jag har märkt alla fall när man har långt till polisen, och det kanske är ett glesbygdsfenomen i sig, att har man långt till sin lokala polis så kan det vara att man ofta inte anmäler saker och ting till polisen, man hör inte av sig till polisen och tipsar om någonting (...) Och det är många som känner idag att dom tänker inte så helt enkelt, utan man löser det själv och det är för jobbigt och tar tid att ringa 114 14, det tar en timme och ja men mycket sådant och det känsligt om det är grannar och alla känner alla liksom så att... (ID1)

Det som är problem när man är så här ute i glesbygden det är att vi har... jag upplever att vi har en ganska låg anmälningsbenägenhet... Oftast är det anmälningar som ger en bild av... ger lägesbilden... och finns vi på plats, vi är återkommande, folk vet att polisen finns då känns det... då funderar jag på att anmälningarna ökar. Finns vi inte då sjunker anmälningarna... (ID3)

I den nationella trygghetsundersökningen som BRÅ (2018, s. 45) genomför årligen ställs frågan till personer som inte anmält ett brott till polisen, om varför de valde att avstå från att anmäla. Resultatet av undersökningen visar bland annat att befolkningen upplever att polisen inte kan göra något eller att man själv redde ut händelsen. Enligt teorin om social desorganisation har samhällen likt dessa en informell social kontroll och en moralisk konsensus som medborgarna utövar på varandra (Shaw & McKay, 1942). En tolkning av intervjudeltagarnas syn på arbetets utmaningar kan vara att denna kontroll och konsensus, som intervjudeltagare 3 även beskriver, bidrar till att medborgare väljer att *inte* gå till polisen med sina ärenden.

Resultatet kan även kopplas till Glaser & Denhardt, (2010, s. 314) vilka menar att poliser i hög uträkning tror att medborgarna gör det som är bäst och enklast för dem själva istället för att göra det som är bäst för samhället, exempelvis genom att samarbeta med polisen. Författarna menar också att detta påverkar möjligheterna för polisen att bygga upp ett samarbete med allmänheten. Tyler och Fagan (2008, s. 263) menar dock att om medborgarna i lokalsamhället anser att polisen är effektiv i sitt arbete så kommer de vilja hjälpa polisen

genom att samarbeta och genom att följa lagen. Tyler och Fagan betonar att om medborgarna uppfattar polisen som legitim kommer de också anmäla brott som de utsätts för och som de observerar i lokalsamhället. Mot bakgrund av detta kan resultatet även tolkas som att intervjudeltagarna upplever brister i allmänhetens förtroende både när det gäller förfarande- och fördelningsmässig rättvisa (jmf Tyler & Fagan, 2008, s. 239, se även Reiner (2000, s. 165) då polisen varken kommer när de ringer eller är närvarande i övrigt.

5.4 Funktionen områdespolis - en ny möjlighet att komma nära

När intervjudeltagarna pratar om möjligheter så är dessa främst kopplade till den nya funktionen som områdespolis. Funktionen innebär fredad tid till att arbeta med samverkan, kontaktskapande och relationsbyggande. Som ovan nämnt finns problem med resurser och att områdespoliserna även används i ingripandeverksamheten och för att "släcka bränder" vilket gör att en del upplever en frustration i att inte få den fredade tiden som egentligen är avsatt. Bortses detta faktum innebär områdespolisfunktionen, enligt intervjudeltagarna, nya möjligheter i både glesbygd och storstad. Intervjudeltagare 3 vill förmedla:

...att vi har en områdespolis nu, det här är något helt nytt jag är en direktlänk in till er om ni har någon fundering problem eller någonting ni vill tipsa osv. (ID3)

Även intervjudeltagare 4 menar att funktionen öppnar upp för nya möjligheter:

Och om man pratar om den vanliga civilisten så har jag möjlighet att gå ur min bil och promenera och att hälsa på dess barn eller om jag kan stå stilla och prata en stund... jag är inte stressad. Jag har lagt ett HR som kallas kanske [namn på köpcentrum] och där går jag då och jag behöver inte vara nära min bil, jag behöver inte vara beredd att åka på larm eller vara max... eller ja inte vara långt ifrån bilen. Det behöver jag inte tänka på utan jag kan kliva ur min bil, jag kan stanna och prata med folk, gå runt och inte vara stressad. (ID4)

En tolkning av ovanstående är att intervjudeltagarna ser den nya funktionen som en möjlighet till att förbättra medborgarnas enskilda upplevelser av polisen. Tyler & Fagan (2008, s. 255) menar att den enskilda upplevelsen kan påverka en individs syn på hela myndighetens legitimitet. Genom att i vardagliga situationer tala med medborgare kan dessa uppfatta polisen som både förfarandemässigt och fördelningsmässigt rättvis (jmf Tyler & Fagan, 2008, s. 239). Det vill säga att medborgarna både kan identifiera sig med polisen genom en mer personlig kontakt, uppfatta att de fyller sin uppgift och att de fördelar sina resurser till mer än kriminella

områden och medborgare. Vår uppfattning är även att intervjudeltagarna generellt ser sig ha utrymme för att fatta beslut kring sina egna arbetsuppgifter och prioriteringar. Detta är direkt motsägande de resultat som både Lord och Friday (2008, s. 232) samt Uluturk, Guler och Karakaya (2017, s. 1959) presenterar. Även denna motsägelse kan kopplas till skillnaderna i undersökningsgruppen mellan dessa studier som inkluderar flera olika typer av poliser och denna studie som endast inkluderar poliser som har särskilt ansvar för aktiviteter och åtgärder inom arbetsättet. Vidare menar O'shea (1999, s. 66) att poliserna på landsbygden uppfattade att de hade mer utrymme för egna beslut än poliserna i storstaden, vilket även stämmer med resultatet från denna studie då intervjudeltagarna i glesbygden ansåg sig ha mer fredad tid än de i storstaden.

Skillnaden mellan regionerna är, likt tidigare teman, främst att intervjudeltagarna i glesbygdsregionen kopplar möjligheterna till att komma närmare samhället medan intervjudeltagarna i storstadsregionen kopplar de till att komma närmare på en individnivå. Intervjudeltagarna i glesbygden uttrycker även en specifik fördel med att arbeta på mindre orter då de vet vart de kan vända sig och kontaktvägarna blir korta och enkla, exempelvis inom kommunen. Intervjudeltagare 1 berättar om hur denne ser arbetet genom den nya metoden medborgarlöften som en möjlighet till att komma närmare medborgarna och involvera dessa i arbetet för ett tryggt lokalsamhälle:

Jag tycker medborgarlöftena är ett jättebra forum för det blir liksom en naturlig språngbräda ut till allmänheten och även näringslivet och samarbetspartners, kommunen så att det blir liksom en grundplåt som är naturlig att samverka kring och då blir det även naturligt, känns det som, för allmänheten. (ID1)

Intervjudeltagare 4 och 6 berättar istället om hur de ser att funktionen ger möjligheter till bättre uppföljning av enskilda individer:

Som områdespolis, vi gör mer... är mer involverad i de personer som jag stöter på. Och det tycker jag om med det jobbet för då kan jag förändra någonting åtminstone och jag har större koll med vad jag kan göra för den här... till exempel ungdomen eller ifall det är en missbrukare. Jag har den tiden och möjligheten att lägga ner mer resurser från min egen sida. Så den känslomässiga sidan är den största skillnaden. Jag får en personlig kontakt med de jag möter, jag kan följa upp det och jag träffar på de fler gånger. (ID4)

För att få en så bra detaljkännedom som möjligt. Dels om den lokala problembilden men också om de lokala individerna som är problemen. För det är ju ofta inte särskilt många i

ett område, men de måste man ju ha stenkoll på. Så jag tror på att punktmarkera problemområden slash personer. Och det kräver att vi är ute och aktivt jobbar. Det är energikrävande och det tar mycket. Det tar mycket tid och energi men det är viktigt. (...) Så jag tror att man inte ska titta så mycket geografiskt utan på själva individerna, hur rör sig våra individer för att koppla de till ett problemområde. (ID6)

Dessa skillnader i fokus kan, som ovan nämnt, kopplas till den informella och formella sociala kontrollen enligt teorin om social desorganisation. Utöver detta menar teorin att både den fysiska och sociala miljön påverkar brottsligheten (Shaw & McKay, 1942). Berättelserna från intervjudeltagare i storstadsregionen kan tolkas som att de ser möjligheter att påverka den sociala miljön för vissa individer genom att exempelvis vara en pro-social kontakt för en individ med annars främst anti-sociala kontakter, som intervjudeltagare 4 berättar om. Det kan även innebära att störa en anti-social miljö, vilket intervjudeltagare 6 hänvisar till, och som även nämns ovan i temat kring brottsförebyggande och reaktivt arbete. Berättelserna från intervjudeltagarna i glesbygden kan istället tolkas som möjligheter till att fortsätta stärka den informella sociala kontrollen som till stor del redan finns. Mot bakgrund av de stora geografiska avstånden samt att polisen i dessa områden har svårt att skapa förtroende genom fördelningsmässig rättvisa kan även tolkas som en möjlighet att fördela det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet till fler aktörer och på så vis skapa ett gemensamt förtroende för de lokala samhällsfunktionerna som helhet.

Trots att utmaningar och svårigheter utgör stora andelar av intervjuerna uttrycker intervjudeltagarna från båda regionerna att det nya arbetssättet skapar bättre relationer till samhället och de är generellt positiva till att arbeta mot att komma närmare medborgaren och att bli mer brottsförebyggande.

...så att jobba brottsförebyggande ute och mot den lokala problembilden är nog enda sättet. Och att man är uppdelad på mindre geografiska områden. För att få en så bra detaljkännedom som möjligt. Dels om den lokala problembilden men också om de lokala individerna som är problemen. (ID6)

Men framför allt att vi ska få en dialog på ett bättre sätt som kan ge oss förutsättningar att jobba mot en viss problematik som vi kanske inte annars skulle vetat av just via dialog så det ser jag väl som det stora att vi ska få mer information att vi kan ge mer information och att vi blir så att säga effektivare av det. (ID3)

Resultaten kan tolkas i ljuset av att polisen har mycket svårt att arbeta utan hjälp från medborgarna, vilket intervjudeltagare 3 ger exempel på. Det kan antas att intervjudeltagarna, utan att nödvändigtvis vara insatta i teorin, förstår sambandet som Tyler (1988, 1990) påvisar mellan medborgarnas förtroende och deras benägenhet att hjälpa och samarbeta med polisen. Därför kan metoder som avser att öka förtroendet och samverkan uppfattas som positivt av polisen då det även hjälper dem att utföra ett bra och effektivt arbete.

Intervjudeltagarnas positiva inställning skiljer dock från Lord och Fridays (2008, s. 229) studie där poliserna fick en mer negativ syn på community policing efter att det implementerades. Skillnaderna i resultatet kan dock, likt vårt resonemang ovan, bero på att Lord och Fridays studie omfattade alla typer av poliser medan denna studie endast omfattar poliser som är väl insatta i och har ett särskilt ansvar för just denna typ av arbete inom organisationen. Det är möjligt att resultatet av denna studie skulle likna Lord och Fridays om den omfattat exempelvis personal som främst arbetar i ingripandeverksamheten. Enligt Uluturk, Guler och Karakaya (2017, s. 1962) påverkas synen på community policing positivt av att sedan tidigare ha en känsla för service och goda relationer med samhället. Detta är egenskaper som poliser som söker sig till en funktion som områdespolis troligtvis besitter, vilket även speglas i intervjudeltagarnas svar:

Ja egentligen finns det mycket som är väldigt intressant, det mesta faktiskt alltså jag tror att som områdespolis så måste man gilla att träffa människor och även samverka liksom med olika aktörer... tala inför folk och grupper liksom det är mycket social interaktion hela tiden i olika konstellationer och tycker man om det så då underlättar det hela jobbet.

(ID1)

Glaser & Denhardt (2010, s. 321) menar att de poliser som själva tycker att det är viktigt att investera tid och resurser i närområdet också upplever community policing som en framgångsrik strategi i att skapa möjligheter för samverkan. Studien av Uluturk, Guler & Karakaya (2017, s. 1962) visar också att en särskild funktion och utbildning inom community policing påverkar polisens attityder positivt, vilket bekräftar resultaten från denna studie.

6. Diskussion

6.1 Resultatdiskussion

Studiens syfte var att beskriva vilken syn områdespoliser har på att arbeta nära medborgaren samt om och i så fall hur synen på arbetet skiljde sig mellan områdespoliser i storstad och glesbygd. De huvudsakliga resultaten sammanfattas och presenteras utifrån studiens frågeställningar nedan.

Hur definierar och beskriver områdespoliser uppdraget att vara nära medborgaren?

Samtliga intervjudeltagare hade svårt att tydligt definiera vad det innebär att arbeta nära medborgaren. Gemensamma beskrivningar var ord som tillgänglighet och återkoppling då alla menade att vara nära är att bry sig om, lyssna och finnas till för medborgarna. Särskiljande drag i definitionerna mellan storstad och glesbygd var att intervjudeltagarna ofta pratade i termer av att vara nära individen medan intervjudeltagarna i glesbygden främst pratade i termer av att vara nära det lokala samhället.

Hur ser områdespoliser på att vara nära medborgaren kopplat till preventivt respektive reaktivt arbete?

Samtliga intervjudeltagare hade även svårt att definiera och skilja på vad som var brottsförebyggande och reaktivt i deras arbete med att vara nära medborgarna och menade att allt hänger ihop. Liknande resultatet i föregående frågeställning fanns olika fokus från respektive region. Intervjudeltagarna från storstaden inriktade sitt arbete mer mot att slå ut enskilda individer och på så vis avskräcka och förebygga andra brott medan intervjudeltagarna i glesbygden mer pratade om samverkan och medborgarlöften som har ett brottsförebyggande syfte men att de samtidigt utgår från en problembild som redan uppstått.

Vilka utmaningar och möjligheter möter områdespoliser i arbetet med att vara nära medborgarna?

Gemensamma utmaningar för samtliga intervjudeltagare var att arbeta för att skapa och bibehålla förtroendet från allmänheten. Detta var också kopplat till de hårt ansträngda resurserna genom att det var svårt att uppfylla det man tidigare hade förmedlat. Intervjudeltagare från båda regionerna menade även att brottsförebyggande arbete har låg status inom polisen och att det ofta prioriteras bort vilket kunde göra arbetet vanskligt. En skillnad mellan de två regionerna var dock att intervjudeltagarna i storstaden upplevde en ny

typ av personlig utsatthet när de nu var igenkända av allmänheten medan intervjudeltagarna i glesbygden pratade om att de var ensamma i sin funktion och att det hindrade deras möjligheter att åka ut och träffa allmänheten eftersom ensamarbete ska undvikas. Glesbygdspoliserna nämner även problematiken med låg anmälningsbenägenhet och att det innebär att det är svårt att jobba tillsammans mot en problembild när man inte vet hur den ser ut.

Samtliga intervjudeltagare ansåg att deras funktion skapade nya möjligheter till att arbeta nära medborgaren och att de generellt var positiva till den nya arbetsstrategin. Även under detta tema fanns ett uppdelat fokus på individ och samhälle mellan regionerna då storstadspoliserna såg nya möjligheter att följa upp enskilda individer medan deras kollegor i glesbygden såg medborgarlöften och samverkan som användbara forum för att komma närmare medborgarna.

Studiens slutsats är således att intervjudeltagarna har en positiv syn på att arbeta mot att komma nära medborgaren och att bli mer brottsförebyggande trots att dessa begrepp inte är helt tydliga för intervjudeltagarna. Arbetet är förknippat med både utmaningar och möjligheter och det finns en genomgående skillnad i fokus där intervjudeltagarna i storstaden ser sig arbeta mer mot individer medan deras kollegor i glesbygden ser sig arbeta mer mot det lokala samhället.

Studiens insamlade datamaterial har analyserats genom de valda teorierna social desorganisation och teori om polisens legitimitet samt även ställts mot tidigare forskning. Tolkas resultaten genom social desorganisation kan skillnaderna i intervjudeltagarnas syn på arbetet att vara nära medborgaren botten i skillnaderna i den informella sociala kontrollen i de olika regionerna. Genom intervjuerna har studien givit ett intryck av att områdespoliserna i glesbygden arbetar närmare strategin community policing och de arbetssätt som polisen beskriver i sin verksamhetsplan, än vad områdespoliserna i storstadsregionen gör. Det går tydligt att urskilja eftersom glesbygdspoliserna i mycket högre uträkning pratar om och refererar till medborgarlöften och samverkan med både medborgare, kommun och andra lokala aktörer. Enligt teorin om social desorganisation (Shaw & McKay, 1942) borde ett urbant samhälle med en blandning av olika människor, nedgångna stadsdelar och arbetslöshet, likt de områden som storstadspoliserna i denna studie riktar sitt arbete mest mot, vara drabbade av mer kriminalitet än mindre samhällen med en mer homogen demografi. Detta på grund av den starkare informella sociala kontrollen som invånarna i dessa mindre samhällen utövar på varandra. Med polisens ansträngda resurser är det således förväntat att

områdespoliserna i storstaden i högre utsträckning prioriterar att utöva formell kontroll i stället för att hjälpa samhället att själva bygga upp den informella. Detta innebär inte att områdespoliserna i glesbygden är mer eller mindre nära medborgarna än sina kollegor i storstaden. Som ovan nämnt visade O'sheas (1999, s. 69-70) jämförelse mellan poliser i storstaden Chicago och landsbygden i Alabama att poliserna på landsbygden var mer positiva till brottsförebyggande och samverkande aktiviteter och att även medborgarna i regionen var mer involverade i arbetet än medborgarna i storstaden vilket bekräftar resultatet av denna studie.

Studiens datamaterial har även tolkats genom teorin om polisens legitimitet vilket kan kopplas till det syfte i vilket polisen infört den nya arbetsstrategin. Genom att arbeta närmare medborgarna och involvera dessa i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet hoppas polisen få ett ökat förtroende och ett mer effektivt arbete som anpassas efter den lokala problembilden (Polisen, 2017b, s. 10). Den mekaniska och organiska solidariteten innebär enligt Sunshine och Tyler (2003, s. 159-160) att människor både måste identifiera sig med polisen och anse att de står för samma värderingar samt uppleva att polisen fyller sin uppgift i samhället och behandlar medborgarna rättvist för att få förtroende för polisen. Om de gör det kommer även viljan och benägenheten att samarbeta med polisen att öka. Flera intervjudeltagare menade att funktionen områdespolis öppnade för nya möjligheter att komma närmare medborgarna och påverka deras förtroende och även involvera dessa i arbetet. Förtroende är en central del i arbetet men de menade också att det var en stor utmaning att skapa och framför allt att upprätthålla det. Ofta var denna utmaning kopplad till resurser. Även Lord och Fridays (2008, s. 233) studie påvisade att många poliser ser svårigheter med att fullfölja projekt, initiativ och kontakter som de förmedlat i enlighet med community policing på grund av bristen på resurser, vilket bekräftar resultatet från denna studie. Författarna menar vidare att den kontext i vilken community policing implementeras är avgörande för hur väl strategin faller ut och att det är mycket viktigt att de administrativa funktionerna skapar möjligheter för kontinuitet i arbetet (Lord & Friday, 2008, s. 236). Då många av intervjudeltagarna menade att brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete har låg status inom myndigheten och ofta prioriteras bort, sammanlagt med det ansträngda resursläget, är det rimligt att anta att den kontext i vilken community policing (eller att arbeta tillsammans och nära medborgarna som polisen benämner det) implementeras inte är optimalt för ett kontinuerligt och väl fungerande arbete, varpå intervjudeltagarna ser dessa utmaningar i sitt arbete.

Kontexten i vilken den nya arbetsstrategin har implementerats kan vidare påverka hur intervjudeltagarna definierar och beskriver vad det innebär att arbeta nära medborgaren. Som ovan nämnt visar resultatet att begreppet är svårdefinierat och det råder en osäkerhet kring huruvida arbetet är förebyggande eller reaktivt. Vår uppfattning är att intervjudeltagarna är väl insatta i syftet och vad som ingår i den nya arbetsstrategin men att både de, och framför allt även kollegorna i den övriga organisationen, inte alltid uppfattar innebörden av strategin. Polisen satsar således stora resurser på att implementera en strategi som ska prioritera brottsförebyggande arbete genom samverkan och problemlösning med fokus på de bakomliggande orsakerna men, pga. den kontext den implementeras i, fortsätter de anställda att till stor utsträckning bedriva traditionellt reaktivt arbete. Detta kan i förlängningen innebära konsekvenser för medborgarnas uppfattning av polisens legitimitet. Enligt Tylers teori påverkas förtroendet och legitimiteten bland annat av medborgarnas uppfattning av kvaliteten på polisens beslut (Tyler, 1988 s. 105) och polisens effektivitet (Tyler & Fagan, 2008, s. 263), vilka båda är uppfattningar som kan försämrats till följd av polisens interna osäkerhet. Lord och Friday (2008, s. 234) understryker i sin studie vikten av att en arbetsstrategi likt community policing måste implementeras genom hela organisationen från administrativa och beslutsfattande funktioner ut till linjeverksamheten för att kunna skapa ett kontinuerligt och väl fungerande arbete.

De skillnader i intervjudeltagarnas fokus på individ och samhälle som datamaterialet visar på har också tolkats genom teorin om polisens legitimitet. Enligt Sunshine och Tyler (2003, s.163) är polisens fördelningsmässiga rättvisa av störst betydelse för den vanliga medborgaren som har en starkare anknytning till samhället i stort. Människor i marginaliserade områden lägger istället ofta större vikt vid den förfarandemässiga rättvisan och polisens agerande. Författarna menar att den vanliga medborgaren kan identifiera sig med samhället och dess normer, vilket inkluderar polisen, medan medborgare i utsatta områden känner låg identifikation med samhället och polisen och därmed inte upplever polisen som legitim. Intervjudeltagarnas skillnader i fokus kan således bero på att områdespoliserna i glesbygden arbetar för att få ett ökat förtroende genom samverkan och organiserade möten som gör att deras service kan fördelas på många medborgare och så rättvist som möjligt. Områdespoliserna i storstaden försöker istället bygga förtroende genom att arbeta samt agera korrekt och med ett bra bemötande.

En alternativ tolkning till skillnaderna i fokus på individ och samhälle kan vara att områdespoliserna i glesbygdsregionen, på grund av den relativt lilla befolkningmängden,

sedan tidigare har möjlighet att följa upp enskilda individer och att den nya funktionen och arbetssättet nu istället kan öppna upp för mer samverkansaktiviteter vilket gör att dessa tydligare framkommer i intervjudeltagarnas svar. Likväl kan det finnas olika samverkansprojekt sedan tidigare i storstadsregionen och att dessa är en naturlig del av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, varpå intervjudeltagarna i storstadsregionen istället främst lyfter kontakten med individer som nya möjligheter med arbetssättet.

Även om resultatet från denna studie i huvudsak bekräftas av tidigare forskning finns även skillnader. Detta gäller framför allt studien från Lord och Friday (2008) som visade på en mer negativ syn på community policing än hur områdespoliserna i denna studie såg på motsvarande arbetsstrategi. Poliserna i Lord & Fridays (2008) studie upplevde att implementeringen av community policing hade inneburit negativa konsekvenser för deras arbetssituation. Bland annat kände de sig isolerade till vissa delar av sitt tidigare område, att de inte fick delta i beslut och att de i större utsträckning blev delegerade uppdrag. Intervjudeltagarna i denna studie har tvärt emot uttryckt att de upplever arbetet som områdespolis som relativt fritt och med eget ansvar att fatta beslut och prioritera arbetsuppgifter. Detta förutsatt att de har fått arbeta fredat från ingripande- och utredningsverksamheten. Dessa skillnader kan, som diskuteras tidigare i analysen, kopplas till att Lord och Friday har inkluderat flera olika typer av poliser i sin studie och vi har endast inkluderat områdespoliser som är insatta och har ett särskilt ansvar för aktiviteter inom arbetsstrategin.

6.2 Metoddiskussion

Denna uppsats har under arbetets gång bytt både riktning och syfte. Avgränsning av arbetet har varit nödvändigt vid flera tillfällen då ambitionen till en början överskred resurserna både gällande tidsram och möjlighet till geografisk förflyttning. I början var tanken att genomföra två fokusgruppsintervjuer med 4-6 deltagare i vardera grupp och ort. Den ena fokusgruppen skulle genomföras med deltagare från storstadsregionen och den andra med deltagare från glesbygdsregionen. Ambitionen var då att grupperna skulle bestå av polisanställda som aktivt arbetat mot medborgarna genom medborgardialoger. Fokusgrupperna bedömdes vara en möjlighet till både bredare och djupare resonemang från intervjudeltagarna om de hade möjlighet att diskutera med varandra där intervjuarna endast skulle inta rollen som en slags moderator (jmf Bryman, 2011, s. 448-449). De personer som ansågs vara lämpliga att ha med i fokusgrupperna var dock geografiskt spridda i glesbygdsregionen och vi insåg även att det

skulle bli svårt att hitta en tid som passade samtliga deltagare. Tid och resurser till studien blev tvunget att ses över och med hänvisning till ovanstående valdes att byta metod. Justeringar i både undersökningens syfte och frågeställningar genomfördes för att bättre passa till enskilda intervjuer.

I samband med bearbetningen av det datamaterial som intervjuerna resulterade i utökades de teoretiska utgångspunkterna med ytterligare en relevant teori att knyta arbetet till (teori om polisens legitimitet). Detta på grund av att vi ville belysa vårt datamaterial utifrån flera teoretiska perspektiv. Detta anser vi har vetenskaplig berikat studien. Teorin har också givit studien en starkare anknytning till det syfte, i vilket polisens nya arbetsstrategi har implementerats, det vill säga att öka förtroendet och arbeta tillsammans med medborgarna.

Samtliga studier som inkluderades i avsnittet om tidigare forskning har använt enkäter som metod. En relevant fråga kan då vara varför det inte också användes i denna studie. För det första var vi i denna studie intresserade av att skapa förståelse för hur områdespoliserna ser på sitt arbete och genom en kvalitativ intervjuemetod hade vi möjlighet att lyssna på intervjudeltagarnas resonemang och ställa följdfrågor. Detta är en möjlighet som enkäter inte ger då respondenterna istället på egen hand får besvara ett antal, ofta slutna, frågor (Bryman, 2011, s. 228-229). Det innebär att det inte finns någon som kan förklara eller utveckla eventuella frågor som respondenterna inte förstår (ibid.). Det kan också innebära att forskaren går miste om tilläggsinformation som inte kan förvärfas från enkäterna (Bryman, 2011, s. 230). För det andra innebar vår begränsade tidsram och bestämda deadline att vi ville vara säkra på att hinna samla in tillräckligt med datamaterial och då enkäter kan medföra stora bortfall ansågs denna metod för riskabel (jmf Bryman, 2011, s. 231). En fördel med enkäter är att respondenternas svar inte påverkas av olika intervjuare som formulerar frågor på olika sätt (Bryman, 2011, s. 229). Resultat från studier med kvantitativa metoder, exempelvis enkäter, är även mer generaliserbara än de från studier med kvalitativa metoder (jmf Lecompte & Geotz, refererad i Bryman, 2011, s. 352). Mot bakgrund av denna studies syfte och tidsram ansågs fördelarna med en kvalitativ intervjuemetod överväga nackdelarna och därför valdes metoden.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

Med anledning av den kunskapslucka som presenterades i inledningen och under tidigare forskning menar vi att det behövs mer forskning på just det för studien valda ämnet. Studien har under arbetets gång inte stött på vetenskapliga studier på hur poliser från något nordiskt

land ser på arbetsmetoder liknande community policing. Med tanke på den omfattande omorganisationen svensk polis nyligen genomfört och de investeringar detta medfört bör det vara av intresse att studera hur väl arbetsstrategin implementerats, samt hur de anställda som ska driva arbetet ser på metoden. Flera intervjudeltagare påpekade att information och förståelse för deras funktion som områdespolis, funktionen kommunpolis samt arbetsmetoder som medborgarlöften inte genomsyrar organisationen och att många kollegor inte vet vad arbetet innebär. Med hänvisning till ovanstående rekommenderas således fler studier liknande denna, framför allt i Sverige mot bakgrund av omorganisationen. Fördelaktigt vore att både utöka och bredda urvalet genom att inkludera fler arbetsgrupper inom polisen, exempelvis personal som främst arbetar i ingripandeverksamheten.

Litteraturförteckning

- Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.
- BRÅ (2011). *Lokala poliser - Hinder och möjligheter med lokala poliskontor*. Rapport 2011:13. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- BRÅ (2013). *Polisers syn på brottsförebyggande arbete*. Uppdraget satsningen på fler poliser. Rapport 2013:21. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- BRÅ (2016) *Dialog som för polisen närmare medborgarna*. Hämtad 2018-05-11, från <https://www.bra.se/nytt-fran-bra/arkiv/nyheter/2016-02-19-dialog-som-for-polisen-narmare-medborgarna.html>.
- BRÅ (2018). *Nationella trygghetsundersökningen 2017*. Om utsatthet, otrygghet och förtroende. Rapport 2018:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Durkheim, E. (1984) *The division of labor in society*. (Translation of *De la division du travail social* by Halls, W. D.) New York: Macmillan.
- Ivan Y., S., Jianhong, L., & Ashley K., F. (2016). Chinese police supervisors' occupational attitudes : Role orientation, community policing, and job satisfaction. *Policing: An International Journal Of Police Strategies & Management*, (1), 190. doi:10.1108/PIJPSM-04-2015-0048.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (3. [rev.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Lurigio, A. J., & Skogan, W. G. (1994). Winning the hearts and minds of police officers: An assessment of staff perceptions of community policing in Chicago. *Crime & Delinquency*, 40(3), 315-330. <https://doi.org/10.1177/0011128794040003002>.
- Lombardo, R., & Lough, T. (2007). Community Policing: Broken Windows, Community Building, and Satisfaction with the Police. *Police Journal*, 80(2), 117-140. <https://doi.org/10.1350/pojo.2007.80.2.117>.
- Lord, J. B. & Friday, P. C. (2008) What Really Influences Officer Attitudes Toward COP?: The Importance of Context. *Police Quarterly*. 11(2), 220-238. <https://doi.org/10.1177/1098611108314569>.

Myhill, A. (2012). *Community engagement in policing - Lessons from the literature*. London: National Policing Improvement Agency (NPIA).

Polisen (2016a) *Kunskapsbaserat arbete med medborgarlöften i samverkan: metodstöd*. Stockholm: Polismyndigheten.

Polisen (2016b) *Har vi kommit närmare medborgarna? Lägesbild 2015*. Stockholm: Polismyndigheten.

Polisen (2017a) *Polisens årsredovisning 2016*. Stockholm: Polismyndigheten.

Polisen (2017b) *Polisens verksamhetsplan 2017-2018*. Stockholm: Polismyndigheten.

Reiner, R. (2000) *The politics of the police*. Oxford: Oxford university press.

Rienecker, L. & Stray Jørgensen, P. (2014). *Att skriva en bra uppsats* (3., omarb. uppl.). Lund: Liber.

Rosenbaum, D. P. (1987) The Theory and Research behind Neighborhood Watch: Is it a Sound Fear and Crime Reduction Strategy? *Crime and Delinquency* 33(1) 103–34.
<https://doi.org/10.1177/0011128787033001007>.

Rosenbaum, D. P., Yeh, S., & Wilkinson, D. L. (1994). Impact of community policing on police personnel: A quasi-experimental test. *Crime & Delinquency*, 40(3), 331-353.
<https://doi.org/10.1177/0011128794040003003>.

Shaw, C. & McKay, H. (1942) *Juvenile Delinquency in Urban Areas*. Chicago: University of Chicago Press.

Skogan, G.W. (2006). *Police and Community in Chicago: A Tale of Three Cities*. New York: Oxford University Press.

Skr. 2016/17:126 *Tillsammans mot brott: Ett nationellt brottsförebyggande program*. Stockholm: Justitiedepartementet.

Sunshine, J. & Tyler, T., R. (2003) Moral Solidarity, Identification with the Community, and the Importance of Procedural Justice: The Police as Prototypical Representatives of a Group's Moral Values. *Social Psychology Quarterly*, 66(2), 153-165 <https://doi.org/10.2307/1519845>.

Thomsson, H. (2010) *Reflexiva intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

Tyler, T. R. (1988). What is procedural justice? Criteria used by citizens to assess the fairness of legal procedures. *Law and Society Review*, 22(1), 103–135.

<https://doi.org/10.2307/3053563>.

Tyler, T., R. (1990) *Why people obey the law*. New Haven, CT, US: Yale University Press.

Tyler, T., R., Fagan, J. (2008) Legitimacy And Cooperation: Why Do People Help the Police Fight Crime in Their Communities? *Ohio State Journal of Criminal Law*. 6, 231.

Tyler, T., R. (2011) Trust and legitimacy: Policing in the USA and Europe. *European Journal of Criminology*. 8(4), 254-266. <https://doi.org/10.1177/1477370811411462>.

Uluturk, B., Guler, A. & Karakaya, M. (2017) Police Officers' Attitudes Toward the Implementation of Community-Oriented Policing in Turkey. *Crime & Delinquency*. 63(14), 1946-1967. <https://doi.org/10.1177/0011128714556736>.

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wilson, J. & Kelling, G. (1982) 'Broken Windows: Police and Neighborhood Safety' *Atlantic Monthly*. 249(3) 29–38.

Wooden, K., & Rogers, C. (2014). Restoring Public Confidence: Perceptions of Community Police Officers. *Police Journal*, 87(3), 186-194. <https://doi.org/10.1350/pojo.2014.87.3.673>.

Bilagor

Bilaga 1. Uppdragsbeskrivning för områdespolis

PM

1 (2)

Datum

2015-03-31

Diarie nr (åberopas)

A149.893/2015

Polismyndigheten
HR-avdelningen

Uppdragsbeskrivning för områdespolis

För att säkerställa kontinuitet i det lokala polisarbetet ska det i varje lokalpolisområde finnas en polisiär funktion som arbetar med kontakt- och förtroendeskapande arbete. Denna funktion ska bidra till att Polismyndigheten lokalt kan svara upp mot de åtaganden som gjorts i samverkansöverenskommelser och i medborgarlöften.

Områdespoliserna har som sitt uppdrag att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån framtagen problembild. Arbetet ska bedrivas uthålligt och med kontinuitet. Målsättningen är att områdespoliserna ska vara kända i lokalsamhället och själva ha goda kunskaper om sitt område.

Områdespoliserna ska i varierande omfattning delta i ingripandeverksamheten eller i kommanderingar. Däremot ska områdespolisernas kunskap tas tillvara vid insatser inom det egna geografiska ansvarsområdet. I delar av landet med stora geografiska avstånd och begränsat antal larm bör poliserna ta larm inom det egna ansvarsområdet.

Erfarenheter

- Några års erfarenhet av arbete som polis, särskilt inom brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- Erfarenhet av projektarbete
- Erfarenhet av arbete mot långsiktiga mål
- Erfarenhet av problemorienterat polisarbete (Community policing)
- Erfarenhet av konflikthantering

Kunskaper

- Polisutbildning
- Kunskap om lokalt polisarbete
- Kunskap om brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Förmågor

- Hög integritet i rollen som polis
- Förmåga att kunna växla mellan det proaktiva och repressiva polisarbetet
- Förmåga att anpassa och utveckla arbetsmetoder efter målgrupp och förutsättningar
- Förmåga att driva arbetet framåt och vara lösningsfokuserad
- Förmåga att samverka med aktörer både inom Polismyndigheten och utanför
- Förmåga att skapa nätverk och upprätthålla dem
- Förmåga att skapa långsiktiga, förtroendefulla relationer
- Förmåga att kommunicera med olika målgrupper
- Förmåga att uttrycka sig väl i tal och skrift

Bilaga 2. Informations- och samtyckesbrev

Hej!

Vi heter Tove Norling och Nina Contreras och vi studerar på kandidatprogrammet för utredningskriminologi vid Högskolan i Gävle. Vi skriver under våren vår c-uppsats som syftar till att beskriva områdespolisers syn på att arbeta nära medborgaren. Studien syftar även till att jämföra likheter och skillnader i synen på arbetet mellan områdespolis i storstad och glesbygd. Vi vill därför intervjua dig i egenskap av din funktion som områdespolis.

Studien kommer att följa Vetenskapsrådets forskningsetiska principer. Du som deltar försäkras konfidentialitet där namn, personuppgifter och arbetsplats inte kommer framgå i studien. Under intervjun kan du välja att avstå från att besvara våra frågor. Det är frivilligt att delta och du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan förklaring. Vi kommer att spela in intervjuerna för att underlätta vår bearbetning av materialet. Dessa ljudfiler kommer endast hanteras av intervjuaren och raderas efter studien. Intervjun beräknas till 40-60 minuter.

Genom att du skriver under godkänner du ovanstående information.

Underskrift: _____

Vid eventuella synpunkter eller funderingar, välkommen att kontakta oss!

Tove Norling

e-post:

tel:

Nina Contreras

e-post:

tel:

Med vänliga hälsningar/ Tove Norling & Nina Contreras

Handledare: Erik Häggström, e-post:

Bilaga 3. Intervjuguide

Bakgrundsfrågor:

- Hur länge har du arbetat som polis?
- Hur länge har du arbetat som områdespolis?

Intervjufrågor:

Rollen som områdespolis

- Berätta om din roll som områdespolis.
- Hur upplever du det att vara områdespolis?

Att vara nära medborgaren

- Vad innebär det för dig att arbeta nära medborgaren?
- Vilka aspekter av att vara nära medborgaren känner du att ni arbetar med och är det något du skulle vilja arbeta mer med?
- Kan du beskriva en situation när du upplevde att du vara nära medborgaren i ditt arbete nyligen?
- Brukar du diskutera/dela erfarenheter och funderingar kring att vara nära medborgaren i arbetslaget/med andra områdespoliser i lokalpolisområdet?

Förebyggande vs. reaktivt arbete

- Skulle du beskriva ditt arbete som övervägande förebyggande eller mer reaktivt?

Utmaningar och möjligheter

- Vad i arbetet är det som är svårt att arbeta med/medför utmaningar?
- Vad i arbetet fungerar bra och ger nya möjligheter till kontakt med medborgarna?
- Vilka utmaningar/möjligheter kopplar du till att arbeta nära medborgaren i en glesbygds/storstadsregion?

Följdfrågor:

- På vilket sätt?
- Hur kändes det?
- Hur upplevde du det?
- Kan du berätta mer?
- Kan du säga något mer om det?
- Vad anser du om det?
- Kan du ge några exempel?